

Lausunto

23.05.2019

MV/176/05.02.01/2018 1 (1)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PI 36
00521 HELSINKI

Viite UUDELY/413/2018

Asia **MÄNTSÄLÄ, Gles Oy:n Mäntsälän Aero-lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Museoviraston ja Päijät-Hämeen maakuntamuseon välisen kulttuuriympäristön suojelua koskevan yhteistyösopimuksen mukaisesti maakuntamuseo vastaa lausunnon antamisesta otsikon asiassa.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Kaija Kiiveri-Hakkarainen

Tiedoksi Lahden kaupunki/Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo

Lahden kaupunginmuseo

Pvm 5.6.2019

Uudenmaan ely-keskus
Opastinsilta 12 B
PI 36
00521 Helsinki

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 21.5.2019

Asia: Mäntsälän Aero-lentokenttä, ympäristövaikutusten arviointiselostus / Gles Oy

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo, rakennuskulttuuri esittää otsikon asiasta pyydettyinä lausuntonaan seuraavan:

Museolla ei ole huomauttamista asiaan.

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo

museonjohtajan sijainen

Ulla Aaltio

tutkija

Riitta Niskanen

Tiedoksi

Museovirasto, Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut

Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry.
Puheenjohtaja Olli Elo
Vanha Porvoontie 11 B 13
04600 Mäntsälä
olli.elo@msoynet.com

MIELIPIDE
11.6.2019

Viite: UUELY/413/2018

Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistyksen kanta on, että Mäntsälä Aero Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen *Vaihtoehto 0: Muuttaminen pelloksi ilman ulkopuolisia materiaaleja* aiheuttaa tulevaisuudessa vähiten haittaa ympäristölle ja luonnolle.

Todellisuudessa se ei ole mikään 0-vaihtoehto, koska maat on jo tasattu kalliota lukuunottamatta. Jo tällaisenaan ilman mitään lisätoimenpiteitä alueesta muodostuu 49 ha:n lupiininkasvatusalue. Vaikka alueesta tehtäisiin energiapajuviljelmä, siihen ehtii muodostua vuosikausien lupiin, vieraslajin, siemenvarasto.

Todellinen 0-vaihtoehto on alueen entisöiminen hankkeesta vastaavan Gles Oy:n kustannuksella. Alueelle kuljetettu betonijäte ja muu sinne kuulumaton aines on vietävä pois tuonkaltaisen jätteen käsittelyyn sopivalle kaatopaikalle. Tällä toimenpiteellä estetään pohjavesien pilaantuminen pitkällä aikavälillä.

Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry:n hallitus

DNRO YL: 225 /2018

**139 § LAUSUNTOPYYNTÖ, GLES OY:N MÄNTSÄLÄN AERO LENTOKENTTÄÄ KOSKEVA
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS**

Ympla 97 §
21.11.2018

YVA-lain mukaisena hankkeen yhteysviranomaisena toimiva Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Hausjärven kunnan kunnanhallituksen lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Arviointiohjelma löytyy osoitteesta: www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi yleisilmailun lentokenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lentokenttä sijaitsee Mäntsälässä valtatie 25 vieressä lähellä pääkaupunkiseutua. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria.

Alueen maarakentamisessa hyödynnetään hankealueelta louhittavaa maa-ainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiliä. Lisäksi voidaan hyödyntää pääkaupunkiseudun jätteenpolttolaitoksessa muodostuvaa kuonaa. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepleliä. Alueen pohjarakenteiden rakentamisessa käytettävän betonimurskeen raekoko on pääosin alle 400 mm. Rakentamisessa voidaan hyödyntää myös betonilouhetta, joka sisältää myös betonirautoja. Hankealueelta louhitaan kalliota, joka hyödynnetään lentokentän rakentamisessa louheena ja murskeena. Uusiomateriaalien lisäksi rakentamisessa voidaan käyttää maa-ainesten ottoalueilta tuotavaa kiviainesta. Rakentamisessa hyödynnetään betoni- ja tiilimursketta arviolta 80 000-160 000 tonnia (53 000 – 107 000 m³) vuodessa.

Valmistelijat: ympäristösihteeri Minna Ahlqvist, kaavoituspäällikkö Ilkka Korhonen

Ehdotus: Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle seuraavaa lausuntoa koskien Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa:

Tarkastelun kohteena oleva uusi lentokenttä sijoittuu noin 5 kilometriä kaakkoon Hausjärven kunnan eteläosasta. Lentokentän suunnittelussa lentoreitit on määritelty niin, että koneiden nousut ja laskut eivät tapahdu asutuksen kohdalla. Lentokentän toiminnasta tai sen alueella järjestettävistä tapahtumista ei saa aiheutua meluhaittaa asutukselle.

Hausjärven kunnalla ei ole muuta lausuttavaa hakemuksesta. /kp

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Khall 268 §
27.11.2018

Ehdotus: Hausjärven kunnanhallitus esittää lausuntoaan seuraavaa:

Tarkastelun kohteena oleva uusi lentokenttä sijoittuu noin 5 kilometriä kaakkoon Hausjärven kunnan eteläosasta. Lentokentän suunnittelussa lentoreitit on määritelty niin, että koneiden nousut ja laskut eivät tapahdu asutuksen kohdalla. Lentokentän toiminnasta tai sen alueella järjestettävistä tapahtumista ei saa aiheutua meluhaittaa asutukselle.

Hausjärven kunnalla ei ole muuta lausuttavaa hakemuksesta./kj

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Ympla 8 §
16.1.2019

YVA-lain mukaisen hankkeen yhteysviranomaisen Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto, Gles Oy:n Mäntsälä aero -lentokentän ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on seuraava:
Ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä mainitut arviointiohjelman sisältövaatimukset. Arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto kokonaisuudessaan sekä asiaa koskevat lausunnot ja mielipiteet löytyvät osoitteesta:

www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Valmistelijat: vt. ympäristösihteeri Toni Haavisto, kaavoituspäällikkö Ilkka Korhonen

Ehdotus: Ympäristölautakunta merkitsee asian tiedoksi. /kp

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Ympla 53 §
5.6.2019

YVA-lain mukaisena hankkeen yhteysviranomaisena toimiva Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Hausjärven kunnan kunnanhallituksen lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Arviointiselostus löytyy osoitteesta: www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Selostuksessa on tarkasteltu neljää hankevaihtoehtoa, joiden rakentamisessa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja, jotka korvaavat kiviainesta. Lentokentän käyttöä tukevana muina maankäyttömuotoina on tarkasteltu huoltoasemaa, kahvilaa, rekkaparkkia, kiihdytysrataa, tapahtumakenttää sekä ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja. Hankealueelle kentän asfaltoitavien alueiden ulkopuolelle tultaisiin toteuttamaan paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja eläimille. Vaihtoehtona 0 on tarkasteltu alueen muuttamista pelloksi ilman, että alueelle tuodaan aineksia ulkopuolelta.

Valmistelijat: ma. ympäristötarkastaja Toni Haavisto, rakennustarkastaja Pertti Kähönen

Ehdotus: Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle seuraavaa lausuntoa koskien Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevaa ympäristövaikutusten arviointiselostusta:

Selostuksessa tarkastelluista hankevaihtoehdoista ei lentokentän toiminnan tai sen alueella järjestettävien tapahtumien osalta aiheudu meluhaittaa asutukselle.

Hausjärven kunnalla ei ole muuta lausuttavaa selostuksesta.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Khall 139 §
11.6.2019

YVA-lain mukaisena hankkeen yhteysviranomaisena toimiva Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Hausjärven kunnan kunnanhallituksen lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Arviointiselostus löytyy osoitteesta: www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Valmistelijat: ma. ympäristötarkastaja Toni Haavisto ja kunnanjohtaja Pekka Määttänen

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää ympäristölautakunnan esityksen mukaisesti seuraavaa lausuntoa koskien Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevaa ympäristövaikutusten arviointiselostusta:

Selostuksessa tarkastelluista hankevaihtoehdoista ei lentokentän toiminnan tai sen alueella järjestettävien tapahtumien osalta aiheudu meluhaittaa asutukselle.

Hausjärven kunnalla ei ole muuta lausuttavaa selostuksesta./kj

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano:

Ote:

Uudenmaan ely-keskus

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Hausjärvellä 12.6.2019

Asianhallintasihteeri Sirpa Saraja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 48

Mäntsälän Aero -lentokenttä YVA-selostus, lausunto

TUUDno-2019-1240

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokentän rakentamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus) Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa 19.7.2019 mennessä.

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi yleisilmailun lentokenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lisäksi tavoitteena on suunnitella lentokentän toimintaa tukevaa muuta maankäyttöä. Hanke sijaitsee Mäntsälässä suhteellisen harvaan asutulla alueella valtatie 25 vieressä sen melualueella. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria.

Alueen maarakentamisessa hyödynnetään hankealueelta louhittavaa maa-ainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiltä. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepeleitä. Enimmillään näitä hyötykäytettäisiin rakentamiseen 1,97 milj. tonnia. Hankealueelta louhitaan myös kalliota, joka hyödynnetään lentokentän rakentamisessa louheena. Uusiomateriaalien lisäksi rakentamisessa voidaan käyttää maa-ainesten ottoalueilta tuotavaa kiviainesta. Rakentamisajaksi arvioidaan enimmillään 8-12 vuotta.

Lentokentän käyttöä tukevina muina maankäyttömuotoina tarkastellaan huoltoasemaa, kahvilaa, rekkaparkkia, kiihdytysrataa, tapahtumakenttää, ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja. Kentän asfaltoitavien alueiden ulkopuolelle toteutetaan paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja eläimille.

YVA-selostuksessa kuvataan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot ja YVA-menettelyn aikana selvitetty vaikutukset.

Hankkeen YVA-selostuksessa selvitetty vaihtoehdot

- Vaihtoehto 1 Pitkä kenttä ja kiihdytysrata
- Vaihtoehto 2 Pitkä kenttä ja huoltoasema
- Vaihtoehto 3 Pitkä kenttä
- Vaihtoehto 4 Lyhyt kenttä
- Vaihtoehto 0 Muuttaminen pelloksi ilman ulkopuolisia materiaaleja

Lausunnolla oleva YVA-aineisto on internetissä: <https://www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA>

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on hankkeen YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan aiemmin korostanut seuraavien vaikutusten selvittämistä. Näihin liittyen on YVA selostuksessa esitetty alla todetut vaikutukset (*kursivoitu*):

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vesistövaikutukset: Hanke on omiaan lisäämään alueelta virtaavia hulevesiä. Näiden vaikutus purkuojana toimivaan Heinsuonojan virtaamaan ja sen vedenlaatuun sekä Mustijokeen tulee selvittää tarkemmin. Ylipäättänsä hulevesien käsittely rakentamisen ja toiminnan aikana tulisi selvittää tarkemmin. Hankkeen vaikutus hulevesien happamuuteen ja rakentamisaikaiseen kiintoainespitoisuuteen voi olla merkittävän suuri.

Vaikutusten arviointi: Hankevaihtoehdot lisäävät hankealueelta muodostuvan pintaveden virtaaman vaihteluita. Vaihteluja tasataan hulevesipainanteen avulla, jolloin vaikutus virtaamaan on vähäinen. Hankkeen rakentamisen aikana kiintoainesta kulkeutuu pintavesiin. Kiintoaines jää kuitenkin pääosin hankealueen koillisosan painanteeseen, johon jää myös käytön aikana pääosa pintavesien kiintoaineksesta. Kiintoainesiin sitoutuvat myös mahdolliset raskasmetallit. Hankevaihtoehdoilla on vähäinen vaikutus alueelta purkautuvien pintavesien kiintoainespitoisuuksiin. Kierrätysbetonin käyttö voi lisätä alueelta purkautuvien vesien pH-pitoisuutta. Tästä ei ole haittaa Suomen happamassa maaperässä. Tarvittaessa korkea pH voidaan neutraloida ennen kuin vedet ohjataan hankealueen ulkopuolelle. Hankevaihtoehdoilla on vähäinen vaikutus pintavesiin. Hankkeella ei ole vaikutusta Mustijokeen.

- Ympäristökeskus pitää tärkeänä lähialueen luontoarvot kattavan luontoselvityksen tekemistä. Erityisesti tulee huomioida hankkeen vaikutukset siihen rajoittuvaan Mustametsän natura-alueeseen ja varsinkin tähän kohdistuvat reunavaikutukset rakentamisen ja toiminnan aikana.

Vaikutusten arviointi: Hankealueella valtatie laidassa on kirjoverkkoperhosen elinympäristö. Se säästetään rakentamiselta, jolloin sen elinolot eivät heikenny. Hankealueelle kiitoteiden ympärille muodostetaan kuiva paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja hyönteisille. Tällä on myönteisiä vaikutuksia luontoarvoihin. Hankealue rajoittuu Mustametsän Natura-alueeseen. Natura-alue on pääosin vanhan metsän peittämää ja lentokentälle saapuvat ja sieltä lähtevät lennot suuntautuvat pois päin Mustametsän Natura-alueesta. Tutkimusten mukaan eläimistö tottuu säännölliseen lentotoimintaan nopeasti ja erilaiset suuret nisäkkäät ovat yleensä kirjallisuudessa ongelma ja vaara lentokentillä. Metsien lintulajistoon lentokoneilla ei ole vaikutuksia, osa lajistosta tosin voi käyttää kentän avomaan reuna-alueita metsästäessään esimerkiksi pikkunisäkkäitä. Hanke ei muuta Natura-alueen vesitasapainoa eikä hanke vaikuta Naturan perusteena oleviin luontotyypppeihin eikä Naturan perusteena olevaan suojeltuun lajiin korukeräpallokkaaseen (pyöreä kovakuoriainen) tai nuijanuoraseen (limasieni), jota korukeräpallokas käyttää ravintonaan.

- Alue on voimassa olevassa maakuntakaavassa varattu metsätalousvaltaiseksi alueeksi (MLY), joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen yhteyden kannalta merkittävä. Alueella lienee erityistä merkitystä ekologisten yhteyksien jatkuvuudella, joka tulee selvittää tarkemmin.

Vaikutusten arviointi: Metsäalueiden välinen ekologin yhteys ilman hankkeen viemää tilaa on noin 3 300 metriä pitkä. Hankealue lyhentää tätä noin 1 400 metriä, jolloin ekologista yhteyttä varten jää noin 1 900 metrin osuus. Tästä hankealueen itäpuolen pellon osuus on noin 650 metriä, jolloin metsäisiä kohtia ekologiselle yhteydelle jää 1250 metriä. Tästä hankealueen länsipuolella on 700 metriä leveä osuus ja itäpuolella 450 metrin metsäinen osuus. Natura-alueen kohdalla hankealueen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

reunaan on suunniteltu 10 metrin suojavyöhyke, johon kastaa uutta lehtipuustoa. Tämä vähentää suoria vaikutuksia valtatie pohjoispuolella sijaitsevaan Natura# alueen osaan. Hankealueen itäosaan jätetään 20 leveä metsäkaista, jota jotkut eläimet voivat hyödyntää valtatie poikki kulkevana ekologisenä yhteytenä.

-
- Kiihdytysajojen aiheuttama LAfast melutasot ovat enimmillään merkittävän korkeita lähimmissä häiriintyvissä kohteissa (>80 dB). Vaikutusten arvioinnissa tulisi selvittää edelleen millä keinoin meluvaikutusta voidaan pienentää.
-

Vaikutusten arviointi: Kiihdytysajojen meluisin Pro-luokka on jätetty pois hankkeesta. Rakennusaikana, kiihdytysajojen aikana tai lentokoneiden tai helikoptereiden lentäessä ei aiheudu melutason ohjearvot ylittävää ääntä asuin# tai lomarakennusten kohdalla. Ääni ei myöskään vaikuta Natura#alueiden luontoarvoihin.

- Arvioinnissa tulee kiinnittää enemmän huomiota myös alueen sisäiseen turvallisuuteen, kuten lasten leikkipaikkaan.

Vaikutusten arviointi: Lasten leikkipaikka on ilmeisesti poistettu hankkeesta (?).

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antaa Mäntsälän Aero -lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Hankkeen yhteydessä ei ole tehty tarkempaa luontoselvitystä siihen rajautuvista alueista, lukuun ottamatta tunnistettua kirjoverkkoperhosta. Näin olisi pitänyt tehdä ainakin Mustan metsän Natura-alueella, jotta (reuna)vaikutuksia sen lajistoon olisi voitu paremmin arvioida. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista voi olettaa, että esim. maarakennustöiden pölyämällä saattaisi olla merkitystä luontoarvoihin. Mikäli hankkeen toteutusta tullaan jatkamaan, tulisi reuna-alueiden luontoarvot selvittää tarkemmin ja ottaa huomioon.

Vesistövaikutukset

Tuloksista ilmeni, että betonimurskalla on suora pH-arvoa nostava vaikutus siitä läpi virranneeseen veteen. Havaintojen perusteella oletettiin kuitenkin alustavasti, että sadevesi alhaisen virtausnopeutensa vuoksi ei ehtisi laisinkaan valua korkean betonimurskan läpi, vaan sitoutuisi itse betoniin, haihtuen sitoutumista nopeammin. Jos pH-arvoltaan emäksisiä hulevesiä lasketaan käsittelemättä vesistöön, arvioidaan purkuvesien pH-arvon kuitenkin laskevan Heinisuonojassa neutraalille tasolle keskimääräisessä virtaamatilanteessa vesien sekoittuessa muihin ympäristöstä tuleviin vesiin ennen vesien purkautumista Hirvihaaranjokeen. Ympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että hankkeen mahdolliset haitalliset vaikutukset torjutaan ennen niiden johtamista pintavesiin tai suotautumista maaperään ja edelleen pohjavesiin. Tähän vaikuttavat maarakentamisessa käytettävät uusioraaka-aineet, ainakin betoni, ja varsinkin sen kerrospaksuudet, jotka hankkeessa ovat poikkeuksellisen isot. MARA asetuksen (VNa 843/2017) mukaisesti käytettävän betonimurskeen kerrospaksuus voi olla suurimmillaan 1,5 metriä. Tässä hankkeessa betonia hyödynnettäisiin rakenteissa poiketen MARA-asetuksen kerrospaksuudesta,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

joka asettaa rakenteille erityisiä vaatimuksia. Hyötykäytettävän betonimäärän kasvaessa liukenevien aineiden kokonaismäärät kasvavat, ja siten mahdollinen kokonaiskuormitus ympäröivissä vesistöissä voi lisääntyä. Hulevesien käsittelyalueen koko on mitoitettu maksimimaankäytön (vaihtoehto 1) mukaan kerran sadassa vuodessa toteutuvan rankkasateeseen, jossa tunnin ajan sataa 100 litraa sekunnissa hehtaaria kohti. Yleissuunnitelmassa on varauduttu tällaisen vesimäärän viivyttämiseen, jolloin kaikissa tilanteissa pystytään hallitusti ohjaamaan vedet pois hankealueelta. Arviointiselostuksen perusteella hulevesien pidättämisen lisäksi tulisi kuitenkin varautua myös pH:n säätömahdollisuuteen. Samoin maaperään suotautuvan veden vaikutus pohjaveteen ja siihen varautuminen jäävät osin epäselviksi, vaikkakaan alue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella eikä sen vaikutuspiirissä ole kaivoja. Suotovedet on nyt ehdotettu kerättäväksi salaajajärjestelmällä ja johdettavan putkistossa hulevesienkäsittelyaltaaseen. Hankealueen pohjarakenteen alle ei ole suunniteltu vesiä tiiviisti pidättävää kalvo- ym. rakennetta. Hule- ja suotovesien laatua voidaan kuitenkin tarkkailla tarkkailukaivoissa esimerkiksi sähkönjohtavuus- ja pH-mittarein.

Ympäristölautakunta painottaa varautumista hankkeen rakentamisen aikaisiin pintavesiin kohdistuviin kiintoainevaikutuksiin. Enimmillään 8-12 vuoden pituisen rakentamisen aikana alueelle tuodaan runsaasti maamassoja. Säätilanteesta ja virtaamaolosuhteista riippuen hulevesien kiintoainepitoisuudet voivat kasvaa. Todennäköisesti hule- ja mahdollisesti myös suotovesien kiintoainepitoisuudet ovat selvästi korkeampia juuri rakentamisen aikana verrattuna käytön aikaiseen tilanteeseen. Voimakkain kiintoainekuormitus aiheutuu rakentamisen aikana, johon tulee varautua esim. hulevesialtailla jo ennakkoon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ote pöytäkirjasta, joka on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 14.06.2019.

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 14.06.2019.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§48

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Lausunto Mäntsälän Aero -lentokenttähankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / Gles Oy

177/10/2018

Kuntakehityslautakunta 16.05.2018 § 62

GLÉS Oy suunnittelee betonimurskeen hyödyntämistä helikopterikentän ja lentopaikan rakentamisessa sekä kallion luohintaa ja murskausta Mäntsälässä maantien 25 ,Hyvinkääntien varrella, noin 7 km rautatiestä Hyvinkäälle päin.

Uudenmaan ELY-keskus pyytää mm. Mäntsälän kunnan kannanottoa siihen, onko YVA-menettelyä tarpeen soveltaa ko. hankkeeseen. Kannanotoissa pyydetään ottamaan huomioon myös hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset muiden lähialueelle suunniteltujen hankkeiden kanssa.

GLÉS Oy on 16.8.2017 jättänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hanketta "Ajoharjoitteluradan, helikopterikentän ja lentopaikan rakentaminen, sekä jätteen vastaanotto ja käsittely, Mäntsälä" koskevan ympäristölupahakemuksen.

Ennen lupa-asian ratkaisemista on Uudenmaan ELY-keskuksen tehtäväpäätös YVA-menettelyn mahdollisesta soveltamisesta hankkeeseen ja mikäli YVA on tarpeen tehdä, tulee se saattaa loppuun ennen lupapäätöksen antamista. YVA-tarveharkintaa varten ympäristölupahakemusta on päivitetty 15.1.2018 ja 23.2.2018.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä on sovellettava hankkeeseen, mikäli hanke on YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon mukainen. Tämän luettelon mukaan velvoite koskee muun muassa muiden jätteiden kuin vaarallisen jätteen polttolaitoksia tai fysikaalis-kemiallisia käsittelylaitoksia, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa sekä muita kuin yhdyskunta- tai vaarallisen jätteenkaatopaikkoja, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnia vuodessa jätemäärälle.

Yhtiön tarkoituksena on sijoittaa alueelle arviolta noin 500 000 tonnia betonimursketta. Hyötykäyttöhankkeessa arviointimenettely on tarpeen, mikäli hanke todennäköisesti aiheuttaa hankeluettelon hankkeidenvaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkinnassa tarkasteltavia tekijöitä kuvataan YVA-asetuksen 1§:ssä.

Kaavoitusjohtajan päätösesitys:

Kuntakehityslautakunta esittää lausuntonaan hankkeesta, että YVA-menettely olisi hyvä tehdä nyt, koska kunnassa on käynnistetty yleiskaavan laadinta ja hanke sijaitsee kaava-alueella ja ympäristövaikutusten arviointi ko. hankkeesta olisi helpottamassa päätöksentekoa kun mahdollisesti harkitaan kaavamerkintöjä ko. alueelle.

Päätös:

Kuntakehityslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Lausuntopyyntö

Liite 2. Ympäristölupahakemus

Liite 3. Yleiskuvaus (lausuntopyyntö liite)

Liite 4. Lausuntopyynnön liite

Liite 5. Yleiskuva (lausuntopyynnön liite)

Liite 6. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Kuntakehityslautakunta 14.11.2018 § 129

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Mäntsälän kunnalta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutustenarviointiohjelmasta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 26.11.2018.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualue toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Tuomas Autere, puh.+358295021376.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 22.10.2018 ilmoittanut Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokentän rakentamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman) vireilläolosta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä).

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi yleisilmailun lentokenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lentokenttä sijaitsee Mäntsälässä valtatie 25 vieressä lähellä pääkaupunkiseutua. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria. Alueen maarakentamisessa hyödynnetään hankealueelta louhittavaa maa-ainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiliä. Lisäksi voidaan hyödyntää pääkaupunkiseudun jätteenpolttolaitoksessa muodostuvaa kuonaa. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepeleitä. Alueen pohjarakenteiden rakentamisessa käytettävän betonimurskeen raekoko on pääosin alle 400 mm. Rakentamisessa voidaan hyödyntää myös betonilouhetta, joka sisältää myös betonirautoja. Hankealueelta louhitaan kalliota, joka hyödynnetään lentokentän rakentamisessa louheena ja murskeena. Uusiomateriaalien lisäksi rakentamisessa voidaan käyttää maa-ainesten ottoalueilta tuotavaa kiviainesta. Rakentamisessa hyödynnetään betoni- ja tiilimursketta arviolta 80 000-160 000 tonnia (53 000 – 107 000 m³) vuodessa.

Lentokentän yhteydessä on lentokonehalli tai -halleja sekä koneiden tankkauspaikka. Hankealueen koillisosaan toteutetaan hulevesien käsittelypaikka. Koillisosassa on myös ilmailuun ja moottoriurheiluunliittyviä harrastustiloja. Alueelle rakennetaan myös hakelämpöläitos. Hankealueelle on suunniteltu huoltoasema henkilöautojen tankkauspaikaksi ja kahvila sekä rekkaparkki ja raskaan liikenteen tankkauspaikka. Alueen länsipäätyyn on suunniteltu kiihdytysrata ja tapahtumakenttä. Asfaltoitavan alueen ulkopuolelle rakennetaan elinympäristö kuivan paahdeympäristön kasveille ja hyönteisille. Hankealueelle järjestetään talousvesi joko kirkonkylän vesijohtoverkosta tai paikallisesti porakaivoista.

YVA-ohjelmassa kuvataan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot.

YVA-ohjelma on nähtävillä 24.10. - 26.11.2018 seuraavissa paikoissa: Mäntsälän kunta, kunnantalo, Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä Internetissä: www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Hankkeen esittelytilaisuus on pidetty tiistaina 30.10.2018 klo 17.00 - 20.00 Hirvihaaran kartanolla osoitteessa Kartanonlenkki 56, 04680 Hirvihaara. Klo 17-18 oli mahdollisuus keskustella YVA:n tekijöiden ja hankkeesta vastaavan kanssa ja juomaan kahvia ja teetä. Klo 18-19 oli hankkeen ja sen YVA:n esittely, jonka jälkeen oli mahdollisuus yleisiin kysymyksiin ja keskusteluun. Ohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisestitoimittamalla ne Uudenmaan ELY-keskukseen viimeistään 26.11.2018. Viitteeksi tulee laittaa Mäntsälä Aero/YVA. Uudenmaan ELY-keskuksen arviointiohjelmasta antama lausunto ja arviointiohjelmasta esitetyt mielipiteet sekä annetut lausunnot julkaistaan internetissä YVA-lausunnon antamisen jälkeen osoitteessa www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA.

Valmistelija: yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi

Kaavoitusjohtajan päätösesitys:

Kuntakehityslautakunta päättää esittää lausuntonaan YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Mäntsälän kunta esittää, että YVA selostuksessa on kiinnitettävä erityishuomiota seuraaviin teemoihin:

Tärkeimpiä tarkasteltavia teemoja ovat vaikutukset erityisiin luontokohteisiin, vaikutukset liikenneturvallisuuteen, vaikutukset ihmisten asumisviihtyvyyteen sekä lähialueen eläintilojen toimintaedellytyksiin.

Hankealue sijaitsee maakuntakaavan MLY-alueella. Kyseinen kaavamerkintä tarkoittaa metsätalousvaltaista aluetta, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä. Lisäksi hankealueen vieressä sijaitsee Natura-alue ja hankealueen poikki on osoitettu viheryhteystarve. Näistä lähtökohdista YVA-selostuksessa on syytä tarkastella huolella vaikutuksia luontoon, yhtenäiseen metsäalueeseen ja eläinten liikkumiseen. Myös hankkeen vaikutukset mahdolliseen maakotkan reviirialueeseen on selvitettävä. Hulevesienkäsittely on suunniteltava huolellisesti ja niiden vaikutus Mustijokeen tutkittava.

Eri vaihtoehdoissa liikennemäärät alueella lisääntyvät. Vaikutukset liikenneturvallisuudelle on selvitettävä, samoin hankkeidentoteuttamiseksi vaadittavat toimenpiteet vt 25:llä. On syytä huomioida, että valtatie 25 ollaan mahdollisesti luokittelemassa osaksi valtakunnanrunkoverkkoa. Selvitettävä, mitä ehtoja mahdollinen luokittelumuutos aiheuttaa eri vaihtoehtojen liikennejärjestelyille.

Hankkeen tarkastelualueen laajuudet, jotka on esitetty kartassa sivulla 34, 100 m (lähivaikutusalue) ja 1,5 km (vaikutusalue) ovat hankkeen erivaihtoehdoissa esitettyjen toimintojen kannalta liian pieniä eivätkä vastaa esimerkiksi melun osalta tarkoituksenmukaista tarkastelualuetta. Kuten itse YVA-ohjelmassakin on todettu, hankkeen tarkastelualueen laajuus vaihtelee huomattavasti selvitettävien teemojen osalta. Mäntsälän kuntaedellyttää, että YVA-selostuksessa vaikutukset on tarkasteltu eri teemoissa tarkoituksenmukaiselta laajuudelta.

YVA ohjelmassa eri vaihtoehtojen kiitoratojen pituus vaihtelee 690 m ja 190 m välillä. YVA selostuksessa on yksiselitteisesti kuvattava, mitkä konetyypit erivaihtoehdoissa kenttää käyttävät ja mikä on suurin kenttää käyttävä konetyyppi. Samoin on yksiselitteisesti selvitettävä, minkä

konetyypin mukaan melumallinnukset on laadittu ja minkälaisella lupaprosessilla ja miltä viranomaistaholta konetyyppeihin voidaan kentäntoiminnan aikana hakea muutoksia.

Koko kunnan alueelta on esitettävä selvästi mahdolliset lentokorkeudet. Niitähän rajoittaa Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyys. Samoin tärkeää on tarkempi tieto lähestymissuunnista laajemmalla alueella. Lento melu leviää ylhäältä laajalle alueelle ollen erityyppistä, kuin maantasonkohteiden melu. Siksi selostuksessa on hyvä tarkastella laajemmin eri vaihtoehtojen vaikutuksia koko kunnan äänimaisemaan ja sitä kautta asukkaiden asumisviihtyvyyteen, vaikka suurin melukuorma syntyykin nousujen/laskujen aikana. Suunnitellut korkotasot varmasti huomioidaan melumallinuksissa. Hyvä on myös tarkastella aiheuttaako lentotoiminta lähialueella rajoituksia korkealle rakentamiselle esimerkiksi tuulivoimahankkeille.

Kaikissa vaihtoehtoissa kiinteistön itä laidalle syntyy täyttöjen seurauksena 10-15 metriä korkea maavalli. Joissakin vaihtoehtoissa rakennetaan myös meluvalleja. Kunta edellyttää, että eri vaihtoehtojen täytöistä on esitettävä perspektiivikuvat näkymäsuuntiin esimerkiksi valtatie 25:lle.

YVA selostuksessa on hyvä tarkastella myös kaavoitusta ja arvioida erivaihtoehtojen edellyttämää kaavasunnittelua. Kunnan näkökulmasta ainakin vaihtoehdot 1 ja 2 vaativat lentotoimintansa laajuuden ja kiihdytysratahankkeen puolesta maakunnallista kaavatarkastelua.

Hankealueen koillislaidalla kulkee kaasuputki. YVA-selostuksessa on selvitettävä kaasuputken asettamat reunaehdot eri hankevaihtoehtojen toteuttamiselle. Erityisesti huomioitava kaasuputken asettamat reunaehdot alueen täyttämiseksi.

Mäntsälän Hirvihaarassa sijaitsee Hirvihaaran ampumarata. Mäntsälässä toimii myös useita aktiivisia metsästysseuroja ja alueella harrastetaan mm. hirvenmetsästystä. YVA-selostuksessa on selvitettävä, onko suunnitellulla lentotoiminnalla vaikutuksia metsästyksen ja ampumaradan toimintaan.

Taloudelliset vaikutukset ovat Mäntsälän kunnan näkökulmasta kiinnostava teema ja kunnan toiveissa olisi myös realististen ja perusteltujen taloudellisten vaikutusten käsittely YVA-selostuksessa.

YVA-selostuksessa on hyvä tarkastella myös konserttien ja tapahtumien aiheuttamat meluvaikutukset. Samoin lisätä meluvyöhyke 50-55 dB kiihdytysautojen melumalliin. Samoin rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt (louhinta, murskaus) sekä toimenpiteet niiden vähentämiseksi.

Lisäksi YVA-ohjelmassa on virheellisesti maininta Ohkolan osayleiskaavasta. Ohkolan osayleiskaavatyö ei ole käynnissä, vaan se on yhdistetty koko kunnan yleiskaavatyöhön.

Päätös:

Kuntakehityslautakunta päätti hyväksyä esityksen sekä lisäsi yksimielisesti lausuntoon:

Selostuksessa esitetyt tuotavat maa-ainesmäärät on syytä tarkistaa esim. verrattuna leikkauskuviin. Kunta haluaa varmuuden pohjavesien ja Mustijoen puhtaana säilymisestä.

Liite 1. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Kuntakehityslautakunta 20.02.2019 § 26

Lausunto Gles Oy:n lentopaikan rakentamislupahakemukseen / Traficom

177/10/2018

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on vastaanottanut uuden lentopaikan rakentamislupahakemuksen Mäntsälään Hirvikorven alueelle, valtatie 25 viereen.

Hakemuksen mukaan lentopaikka on tarkoitettu näkölento-olosuhteissa tapahtuvaan kaupalliseen yleisilmailuun sekä harrastelentotoimintaan. Tavoitteena on lentopaikan hyödyntäminen ilmailun lisäksi myös muussa harraste- ja matkailutoiminnassa.

Rakentamisessa tullaan huomioimaan mahdollisten mittarilähestymisten vaatimukset myöhempää kehittämistä varten. Traficom varaa ilmailulain (864/2014) 80 §:n mukaisesti Mäntsälän kunnalle tilaisuuden antaa lausunto Gles Oy:n lentopaikan rakentamislupahakemuksesta.

Esityslistan liitteenä on lausuntopyynnön mukana tulleet liitteet ja lisäksi liitteenä on ote edellä mainitun ilmailulain 79- 80§:istä.

Valmistelija: kaavoitusjohtaja Lauri Pouru

Kaavoitusjohtajan päätösesitys:

Kuntakehityslautakunta esittää Mäntsälän kunnan lausuntona seuraavaa:

Mäntsälän kunta kiittää lausunnonantomahdollisuudesta ja toteaa, että Gles Oy on esitellyt syksyllä 2018 suunnitelmiaan eri tasoisten kenttävaihtoehtojen rakentamisesta kysymyksessä olevalle alueelle.

Mäntsälän kunnassa on käynnistetty 2018 koko kunnan yleiskaavatyö, missä on tarkoitus myös käsitellä kyseistä kenttähanketta ja sen mahdollista merkintää ko. yleiskaavaan. Yleiskaavan on tarkoitus valmistua kesällä 2021.

Gles Oy on myös käynnistänyt 2018 kyseistä aluetta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, missä tutkitaan eri kokoisten kiitoratavaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Alustavan suunnitelman mukaan yva-selostus valmistuu alkukesästä 2019.

Mäntsälän kunta ei voi antaa lentopaikkahankkeesta lausuntoa, ennen kuin hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely on valmistunut ja sen ja yleiskaavatyön muiden selvitysten perusteella voidaan tehdä ratkaisu, sijoitetaanko lentopaikka/kenttä yleiskaavassa tuolle alueelle. Mäntsälän kunta suosittelee, että rakentamisluvasta pidättäytyttäisiin siihen asti, kunnes em. asiat on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ratkaistu.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kuntakehityslautakunta 12.06.2019 § 68

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) ei ole lupamenettely, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksentekoa varten. Arviointiselostus ja siitä annettuyhteysviranomaisen perusteltu päätelmä otetaan huomioon myöhemmässä päätöksenteossa ja lupaharkinnassa.

YVA-menettely käynnistyi Uudenmaan ELY-keskuksen (yhteysviranomaisen) tehtyä päätöksen YVAL 3.2§:n mukaisesta arviointimenettelystä yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyn aluksi hankkeesta vastaava laati YVA-ohjelman, joka oli hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on ja mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli lausunnoilla 19.10 – 26.11.2018. Saadut lausunnot ja mielipiteet huomioiden Uudenmaan ELY-keskus laati YVAL 18§:n mukaisen yhteysviranomaisen lausunnon (Liite 1). Hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta. Nyt tämä arviointiselostus on valmistunut kuulemista (YVAL 20§) varten.

Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta arviointimenettelyn yhteysviranomaisen (Uudenmaan ympäristökeskus) on 20.12.2018 antanut YVAL 19§:n mukaisen lausuntonsa. Yhteysviranomaisen on otettava lausunnossaan kantaa arviointiohjelman laajuuteen ja tarkkuuteen. Lausunnosta on myös käytävä ilmi, kuinka tarvittavat selvitykset sovitetaan tarpeen mukaan yhteen hanketta koskevien muissa laeissa edellytettyjen selvitysten kanssa. Hankkeesta vastaavan YVA-konsultti (Sitowise Oy) on laatinut ympäristövaikutusten arviointiselostuksen huomioiden yhteysviranomaisen lausunnon.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää jakelussa mainituilta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 19.7.2019.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Liisa Nyrölä, puh. +358 295 021 064

Arviointiselostus ja kuulutus löytyvät osoitteesta:
<https://www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA>

YVA-selostuksesta järjestettiin lisäksi yleisötilaisuus Hirvihaaran kartanolla 27.5.klo17-20.

Lausuntoajan jälkeen yhteysviranomaisen (Uudenmaan ELY-keskus) laatii perustellun päätelmän (YVAL 23§), joka päättää ympäristövaikutusten arviointiprosessin.

Hanke

Mäntsälä Aeron lentokenttä on valvoton lentopaikka, jolla ei ole lennonjohtoa. Kentälle voidaan lentää myös helikopterilla. Lentotoiminta tapahtuu näkölentösääntöjen (VFR) mukaisesti. Lentopaikkaa käytetään yleisilmailun kenttänä. Yleisilmailu kattaa moninaisen kirjon erilaista muuta ilmailutoimintaa kuin kaupallista ilmakuljetusta. Alueelle ei ole tulossa rahti- tai matkustajaliikennettä.

Hankkeen vaihtoehdot:

Hankkeen toteuttamiseksi on esitetty neljä erilaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä vertailuvaihtoehto 0, jossa alue muutetaan tehdyn metsälain (3§ ja 14§) mukaisen maankäytön muutosilmoituksen mukaisesti metsämaasta pelloksi. Esitetyt neljä vaihtoehtoa voidaan ymmärtää myös toteuttamisen eri vaiheiksi.

Kevyin vaihtoehto (VE 4) kattaa lyhyen kentän ja lentokonehallin. Kenttäalueen rakentamisajaksi arvioidaan 3-4 vuotta, joka sisältää alueen tasaamiseksi tehtävät louhinnat, murskaukset ja täytöt. Vaihtoehdon vuotuiseksi lento-operaatiomääräksi on arvioitu 2200. Rakentamisen kierrätysmateriaaleista tehtävien täyttöjen (tässä vaihtoehdossa vain pintarakenteessa) määrä on 0,50 milj. m³.

Vaihtoehto 3:ssa rakennetaan pidempi kenttä, mikä edellyttää pidemmälle idän suuntaan ulottuvia täyttöjä. Vaihtoehdon vuotuiseksi lento-operaatiomääräksi on arvioitu 5000. Lisäksi VE 4:ään nähden toteutettaisiin lehtokoneiden tankkauspaikka. Kentän rakentamisessa hyötykäytetään 1,43 milj. tonnia (0,92 milj. m³) kierrätysbetonia ja -tiiliä sekä kaduilta kerättyä hiekotussepeleitä. Arvioitu rakentamisaika on 4-8 vuotta.

Vaihtoehto 2:ssa alueelle rakennettaisiin VE 3:een nähden lisätoimintoja ovat rekkaparkki, huoltoasema ja kahvila. Vaihtoehdon vuotuiseksi lento-operaatiomääräksi on arvioitu 40 000. Rakentamisajaksi arvioidaan 5 –9 vuotta.

Vaihtoehto 1 on hankkeen laajin toteuttamisvaihtoehto. Vaihtoehdon vuotuiseksi lento-operaatiomääräksi on arvioitu 60 000. VE 2:een verrattuna lisätoimintoja alueella olisivat kiihdytysrata ja tapahtumakenttä mm. ulkoilmakonserttien järjestämistä varten. Kentän yhteyteen rakennetaan ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä edustus-, valmistautumis- ja harrastustiloja, joissa voi rakentaa autoja, moottoripyöriä ja lentokoneita. Rakennusten lämmitystä varten alueelle rakennetaan hakkeella toimiva lämpökeskus. Arviointiohjelmaan nähden tätä vaihtoehtoa on muokattu siten, että kiihdytysautoista eniten melua tuottava Pro-luokka on poistettu hankkeen piiristä. Vaihtoehdossa alueen länsipäätyyn toteutettaisiin lisäksi 10 metriä korkea meluvalli, joka voi toimia myös mm. katsomona. Kentän ja meluvallin rakentamisessa

hyötykäytetään 1,97 milj. tonnia (1,31 milj. m³) kierrätysbetonia, -tiiliä sekä kaduilta kerättyä hiekoitussepeä. Rakentamisajaksi arvioidaan 8 -12 vuotta.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä. (YVAL 25§). Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän sekä valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät 29 §:ssä tarkoitetut kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat.

Hankealueelta tehtiin tammikuussa 2018 Metsäkeskukselle maankäyttömuodon muutosilmoitus, jolla metsä muutettiin pelloksi.

Ilmailulain 79§ mukainen lentopaikan rakentamislupahakemus pitkän kentän (Vaihtoehdot 1-3) toteuttamiseksi on jätetty Liikenne- ja viestintävirasto Trafille 11/2018.

Ympäristöluvut:

- Lentopaikka ja ulkona sijaitseva moottoriurheilurata ovat toimintoja, jotka edellyttävät ympäristölupaa. YSA 2§ mukaan näissä hankkeissa lupa-asian käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka tässä hankkeessa on Keski-Uudenmaan ympäristökeskus.
- Kentän rakentamisen aikana alueella tehtävä purkubetonin ja -tiilien murskaus ja käsittely sekä betonimurskeen ja purkutiilien hyödyntäminen edellyttävät ympäristölupaa. Jos käsiteltävä määrä on yli 50 000 tonnia vuodessa, lupaviranomainen on AVI, muussa tapauksessa Keski-Uudenmaan ympäristökeskus.

Lentopaikan pitämiseen tarvitaan Liikenne- ja viestintäviraston (Trafi) myöntämä lentopaikan pitolupa. Siinä määrätään lentopaikan pitäjä ja päällikkö sekä se, minkälaiseen liikenteeseen tai muuhun ilmailuun lentopaikkaa saa käyttää. Ilmailulain 85§ mukaan pitolupa on myönnettävä, jos lentopaikka täyttää 81§:n mukaiset rakentamisluvan edellytykset ja että lentopaikan pitäjän organisaatio mahdollistaa lentopaikan turvallisen ylläpidon.

Hankkeen poltonesteiden jakeluasemat (lentokoneille, henkilöautoille, rekoille) edellyttävät rekisteröinti-ilmoitusta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Ilmoitus tehdään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle (Keski-Uudenmaan ympäristökeskus) 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Pääsystä runkoverkkoon kuuluvalle maantielle (kuten valtatie 25) voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 15 f.2§ mukaan ELY-keskus vastaa tiesuunnitelman laatimisesta.

Hankealueella sijaitsee yksityistie, jonka uuden sijainnin rekisteröinti edellyttää yksityistietoimitusta.

Valmistelija: yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen

Kaavoitusjohtajan päätösesitys

Kuntakehityslautakunta päättää esittää lausuntonaan YVA-selostuksesta seuraavaa:

Kaavoitustilanne ja rakentamisen ohjaaminen

Alueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Maankäytön suunnittelua ohjaavat voimassa olevat Uudenmaan maakuntakaavat. Mäntsälän kunnanhallitus on käynnistänyt koko kunnan kattavan yleiskaavan laatimisen (KH 5.3.2018 §56). Laatimispäätökseen sisältyy päätös aiemmin käynnistettyjen osayleiskaavaprosessien keskeyttämisestä (Kirkonkylän OYK ja Ohkolan OYK). Mäntsälän yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Kaavan laatimiselle ei vielä ole muodostettu tavoitteita, joten hankkeen sopeutumista tulevan yleiskaavaratkaisun kokonaisuuteen ei voi vielä arvioida. Tavoitteita ja kehityskuvia ryhdytään laatimaan syksyllä 2019. Yleiskaavan hyväksymisestä on tavoiteaikataulun mukaan tarkoitus päättää keväällä 2021.

Uudenmaan liiton esittämän näkemyksen mukaan lentokenttähanketta ei ole käsitelty voimassa olevissa maakuntakaavoissa tai nyt vireillä olevassa Uudenmaan maakuntakaava 2050:ssä. Maakunnallisesti merkittäviä toimintoja ei voida sijoittaa ilman maakuntakaavatason tutkimuksia ja selvityksiä. Maakuntaliiton näkemyksen mukaan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot 1 ja 2 ovat tällaisia maakunnallisesti merkittäviä toimintoja. Niiden sijoittaminen voidaan ratkaista myös Mäntsälän yleiskaava 2050 laatimisen yhteydessä, mikäli asia on selvitetty maakuntakaavan laatimisen edellyttämällä tavalla.

Hankealue sisältyy rakennusjärjestyksessä määriteltyyn suunnittelutarvealueeseen. Rakennusten toteuttaminen edellyttää myönteistä suunnittelutarveratkaisua (tai asemakaavan laatimista). YVA-selostuksessa on ennakoitu myönteistä suunnittelutarveratkaisua, mutta päätöstä ei ole aihetta ennakoita. Aiemmin hankealueella vireillä olleen hallirakennuksen suunnittelutarvehakemukseen annettiin kielteinen päätös (kuntakehityslautakunta 14.6.2017 §13). Päätöksessä arvioitiin mm. että maanomistajien tasapuolisen kohtelun perusteella myös muille vastaavanlaisille hankkeille tulisi sallia vastaava rakentamismahdollisuus, mikä voisi johtaa suunnittelemattoman rakentamisen lisääntymiseen. Hankkeen ei muutenkaan arvioitu täyttävän suunnittelutarveratkaisun myöntämisen (MRL 137§) edellytyksiä.

Mäntsälän kunnan arviointiohjelmasta antaman lausunnon huomioiminen

Yhteysviranomainen on koostanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta antamaansa lausuntoon lausunnoissa ja mielipiteissä esiin tuotuja seikkoja. Arviointikonsultti on esittänyt arviointiohjelman liitteessä 2, miten nämä on otettu huomioon arviointiselostusta laadittaessa. Suurin osa kunnan esittämistä huomioista on otettu huomioon arviointiselostusta laadittaessa. Vaihtoehdon 1 mukaisesti tapahtuma-areenalla pidettävien ulkoilmakonserttien meluvaikutuksia ei ole arvioitu. Vaikutukset Hirvihaaran ampumarataan on arvioitu, muttei alueella olevaan metsästystoimintaan. Myöskään vaikutuksia maakotkan

reviirialueeseen ei ole huomioitu.

Muutama kohta vaatii tarkempaa tai syventävää huomioon ottamista. Näitä ovat erityisesti hankealueen merkitys Uudenmaan ekologisten verkkojen osana, lentokoulutoiminnan sekä näkölentokäytäntöjen vaikutus lentomelun muodostumiseen ja leviämiseen laajemmin alueella (alueen äänimaiseman muutos).

Vaikutusten merkittävyyden arviointi

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on käytetty IMPERIA-menetelmää, jossa kunkin vaikutuslajin merkittävyydenasiantuntija-arviossa on otettu huomioon vaikutukseen suuruus sekä vaikutuskohteen arvo ja herkkyys. Menetelmäkuvaus on arvioiselostuksen liitteenä 1.

Muutamien vaikutuslajien kohdalla vaikutuksen merkitystä tulisi arvioida uudelleen. Esimerkiksi maisemalliset vaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Hankeen kaikkien vaihtoehtojen, ml. 0+ -vaihtoehdon edellytyksenä on ollut metsän kaataminen koko hankealueelta. Vaikka hakkuu on tapahtunut muuta hankkeen toteuttamista ennakoivana metsälain mukaisen metsätalousmaan käyttötarkoituksen muutosilmoitusmenettelyn kautta, sitä ei yva-selostuksessa pitäisi irrottaa muusta hankkeen toteuttamiseen pyrkivästä kokonaisuudesta, vaan metsänhakkuun tuomat vaikutukset esim. alueen maisemaan, ekologiaan ja äänimaisemaan tulisi sisällyttää paitsi vaikutusten merkittävyyden arviointiin myös koko ympäristövaikutusten arviointimenettelyn lähtötilanteeksi. Vain pyrkimys hankkeen eri vaihtoehtojen toteuttamiseen (ml 0+ -vaihtoehto) on voinut johtaa tarpeeseen hakata metsä toteutuneella tavalla.

Vaikutusten vertailutaulukko

Vertailutaulukon kohdassa Yhdyskuntarakenne, maankäyttö ja kaavoitus todetaan, että ”Hankealue ei sijaitse yhdyskuntarakenteen laajenemisalueella eikä siihen siten kohdistu asumiseen palveluihin, elinkeinoin, vapaa-ajal alueisiin tai liikenteeseen liittyviä maankäyttöpaineita. Hanke ei myöskään aiheuta alueensa ulkopuolella painetta nykyisen maankäytön muuttamiseen. Lentokentän toteuttaminen ei edellytä asemakaavan laadintaa, mutta hankkeeseen vaihtoehtoihin 1 ja 2 liittyvä muu maankäyttö voi edellyttää asemakaavan laadintaa, ellei kunta katso suunnittelutarveratkaisuja riittäviksi maankäytön ohjausvälineiksi”, ja vaihtoehtojen 3 ja 4 osalta ”lentokentän toteuttaminen ei edellytä asemakaavan laadintaa, lentokonehallin rakentamiseksi suunnittelutarveratkaisu on riittävä maankäytön ohjausväline.”

Yleispiirteisessä maankäytön suunnittelussa hankkeen esitetyn sijaintipaikan esteeksi voi muodostua sen sijoittuminen maakuntakaavan MLY-alueelle eli metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä. Se voidaan tulkita hankkeen sijoittumisen kannalta samanlaiseksi ei-alueeksi kuin yhdyskuntarakenteen laajentumisalueet. Asia olisi hyvä täydentää vertailutaukukkuun.

Hankkeen maisemavaikutukset arvioidaan kategoriaan ”ei vaikutusta”. Suuri maisemavaikutus on jo ollut metsän kaataminen koko hankealueelta, mikä on muuttanut suljetun metsämaiseman uudeksi avoimeksi maisematilaksi. Suunnitellut penkereet (korkeus 15 metriä) kiitoradan

itäpäähän ja meluvallit ovat lähimaisemassa merkittäviä elementtejä, jotka näkyvät kaikille valtatie 25:n käyttäjille.

Hankealue ja Uudenmaan ekologiset verkostot

Uudenmaan maakuntakaavoissa esitetyt laajat yhtenäiset metsäalueet perustuvat paljolti Seija Väreen laatimaan selvitykseen ”Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla, Uudenmaan liiton julkaisuja E87, 2007. Myöhemmät maakuntakaavakierrokset ja niitä varten laaditut selvitykset ovat toki tuoneet lisätietoa aiheeseen.

Ekologinen verkosto koostuu luonnon ydinalueista ja ekologisista yhteyksistä. Ekologiset yhteydet ovat vaihtelevan levyisiä metsäkäytäviä tai metsä-peltoketjuja, jotka ylläpitävät ydinalueiden toimintaa ja muodostavat leviämisteitä tai johtokäytäviä eläinten liikkussa alueelta toiselle. Ne ovat luonnon ydinalueita yhdistäviä ja niiden toiminnan kannalta tärkeitä alueita. Mitä leveämpi yhteys on sitä parempi. Väreen mukaan Ekologisen yhteyden mitoitus muuttuu tilanteen mukaan. Suomessa kookkaat hirvieläimet lisäävät mitoitukseen vielä oman ulottuvuutensa. Haja-asutusalueella ekologisen yhteyden leveys vaihtelee 1000 metrin ja 500 metrin välillä. Alue voi sisältää erityyppisiä ja eri kehitysvaiheessa olevia metsäalueita, metsäketjuja sekä pieniä peltoalueita ja niittyjä. Pienialaiset uhanalaisten lajien elinympäristöt ja suojelualueet kuuluvat myös käytävien piiriin.

Hankealue sijoittuu alueelle, jossa valtatie 25 katkaisee laajan yhtenäisen metsäalueen (maakuntakaavan MLY-alue). Hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdot supistavat näiden kahden laajan metsäalueen yhteyden kahdeksi runsaan puolen kilometrin levyiseksi käytäväksi. Toimenpiteet ovat supistaneet yhtenäisiä ekologisista ydinalueita ja lisänneet ns. reuna-aluevaikutusta. Läntinen käytävä sivuaa Mustametsän Natura-alueita.

Tehty Natura-arviointi käsittelee lähinnä lentotoiminnan vaikutusta alueen luontoarvoihin. Arvioinnissa todetaan, että valtatie ja hankealueella tehdyt metsänhakkuut ovat jo käytännössä katkaisseet aiemmin yhtenäisen metsäalueen. Natura-arvioinnissa ei oteta kantaa siihen, miten suoritettavat hakkuut ovat vaikuttaneet tai saattavat vaarantaa alueen luontotyyppien. Lisäksi hankealueen länsiosan vesien virtaussuunnan kääntämisen vaikutuksia alueen Natura-alueen vesitalouteen ei käsitellä.

Arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnin läheisten Natura-alueiden luettelosta puuttuu Ohkolanjokilaakson alue (FI0100061).

Hankkeen vaikutus alueen äänimaisemaan

YVA-selostuksen perusteella harjoitettava lentotoiminta ei sinällään aiheuta merkittävää haittaa asutukselle tai loma-asutukselle. Kuitenkin selvästi havaittava lentomelu leviää laajasti maaseutumaisen rauhalliselle alueelle. Mäntsälässä ei ole inventoitu hiljaisia alueita, mutta sen sijaan hankealueen länsipuolella Hyvinkäällä tällainen selvitys on tehty. Hiljaiset alueet määriteltiin alueiksi, joilla ihmisen toiminnasta aiheutuva keskiäänitaso ei ylitä laskennallisesti 30 dB arvoa, eikä alueella ole havaittavissa ihmisen aiheuttamaa melua kuin satunnaisesti. Hankealueen kaltaiset laajat yhtenäiset metsäalueet ovat yleensä tällaisia hiljaisia

alueita, mutta Hyvinkään puolella saman metsäalueen hiljaisuutta rajoittaa jo maakuntakaavassakin osoitettu Kaidanpään ampumarata. Lentokenttähankkeen toteuttaminen supistaisi hiljaisten alueiden rajauksesta myös Mäntsälän puolen.

Käsittely: Yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen oli kuultavana asiantuntijana paikalla.

Käsittelyn kuluessa Jyrki Kosonen ehdotti lausuntoon lisättäväksi: "Lisäksi kuntakehityslautakunta kantaa erityistä huolta, että alueen täytössä ja pohjarakentamisessa käytettävän betoni- ja tiilimurskan vaikutukset ympäristön maaperään ja pintavesiin selvitetään perusteellisesti käyttäen parasta saatavilla olevaa tutkimustietoa" Ulla Linjama-Lehtinen kannatti esitystä.

Päätös: Kuntakehityslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lausunnon sekä Kososen esittämän lisäyksen.

Liite 1: Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta
Liite 2. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Mäntsälä 18.6.2019

Tarja Airio
pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus

§ 90

10.06.2019

Lausunto Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

522/06.02.00/2018

MHS 10.06.2019 § 90

Tiivistelmä

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Gles Oy suunnittelee yleisilmailua palvelevan lentokentän rakentamista Mäntsälän Hirvihaaraan.

Hankealueelle ei ole laadittu kuntakaavaa, joten voimassa olevat maakuntakaavat ohjaavat alueen maankäytön suunnittelua. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei hankealueelle ole osoitettu merkintöjä lentokenttätöiminnoille. Lausunnossa todetaan, että hanke on osa seudullista lentokenttäkysymystä ja hankealueen maankäyttö tulee ratkaista MRL:n mukaisessa kaavoitusmenettelyssä. Lausunnossa todetaan myös, että jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteeseen kohdistuviin vaikutuksiin.

Uudenmaan liitto esittää tarkemmat kannanottonsa hankkeeseen hankkeen vaatimien kaavojen ja lupakäsittelyiden sekä niitä koskevien lausuntojen yhteydessä.

Asian vireilletulo

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt 20.5.2019 Uudenmaan liitolta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 19.7.2019 mennessä.

Asian taustat

Arviointiselostus perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettuun lakiin (YVAL 252/2017). Lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja arvioinnin yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kaikkien tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksella tarkoitetaan hankkeesta vastaavan laatimaa asiakirjaa, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Hankealue sijaitsee Mäntsälän Hirvihaaraassa, valtatie 25 varressa. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria. Hankkeen tarkoituksena on rakentaa yleisilmailua palveleva lentokenttä. Yleisilmailuun kuuluu harrasteilmailun lisäksi mm. erilaista lentotyötä, kuten ilmapuusta ja etsintä- ja pelastuslentoja. Kentälle ei suunnitella lennokkien lennättämistä,

laskuvarjohyppytoimintaa tai taitolentotoimintaa. Alueelle ei ole tulossa rahti- tai matkustajaliikennettä. Lentokentälle voidaan lentää myös helikopterilla. Lentokentän vuotuisten lento-operaatioiden määrät vaihtelevat 60 000 (VE1) ja 2200 (VE4) lento-operaation välillä. Lentokentän yhteyteen rakennetaan lentokonehalli tai -halleja sekä koneiden tankkauspiste.

YVA-selostuksessa tarkastellaan viittä eri hankevaihtoehtoa:

- Vaihtoehto 1 Pitkä kenttä, kiihdytysrata ja tapahtumakenttä
- Vaihtoehto 2 Pitkä kenttä ja huoltoasema
- Vaihtoehto 3 Pitkä kenttä
- Vaihtoehto 4 Lyhyt kenttä
- Vaihtoehto 0 Muuttaminen pelloksi ilman ulkopuolisia materiaaleja

Hankealueelle ei ole laadittu kuntakaavaa, joten voimassa olevat maakuntakaavat ovat ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa tai ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueen käytön järjestämiseksi. Hankealue sijaitsee pääosin voimassa olevien maakuntakaavojen valkoisella alueella. Alue ulottuu osittain MLY-alueelle. Hankealueen itäpuolella kulkee valtatie 25 ylittävä viheryhteystarve. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on Mustametsän Natura 2000-verkoston kuuluva alue, joka on maakuntakaavassa osoitettu suojelualueeksi. Maakuntakaavoissa ei alueelle ole osoitettu merkintää lentokenttätoiminnoille.

Ehdotus lausunnoksi

Uudenmaan liitto antoi 19.11.2018 lausunnon YVA-ohjelmasta. Lausunnossa oli kiinnitetty erityistä huomiota YVA-selostusvaiheessa tehtäviin vaikutusten arviointeihin ja hankkeen seudullisiin vaikutuksiin.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on tunnistettu laaja-alaisesti hankkeen ympäristövaikutuksia ja vaikutuksia on kuvattu selkeästi. Arviointiselostus sisältää riittävästi arvioituja toteuttamisvaihtoehtoja ja esitetyt vaihtoehdot ovat olleet keskenään vertailukelpoisia.

Luvat ja päätökset

Arviointiselostuksessa s. 36 todetaan, että hankkeen kaikkien vaihtoehtojen rakentamisen arvioidaan täyttävän MRL 137 §:n mukaiset edellytykset suunnittelutarvealueelle rakentamisesta. Myös sivuilla 7 ja 49 viitataan siihen, että hanke olisi mahdollista toteuttaa suunnittelutarveratkaisuilla, eikä aluetta tarvitse osoittaa yleis- tai asemakaavoissa.

MRL 137 §:ssä todetaan, että rakennusluvan myöntäminen suunnittelutarvealueelle, jolle ei ole laadittu asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palveluiden saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta, eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä.

Liiton tulkinnan mukaan hanke ei täytä MRL 137§:n mukaisia edellytyksiä, eikä hanketta siten voi toteuttaa suunnittelutarveratkaisuilla ja ilman kaavallista ohjausta. Hankkeella on merkittäviä ympäristövaikutuksia (VE1-4), mistä syystä hankkeen yhteensovittaminen muun maankäytön kanssa MRL:n mukaisessa kaavoituksessa on perusteltua. Hankkeeseen kuuluu myös rakentamista (harrastetilat, lentokonehallit, lämpökeskus, huoltoasema,

kahvila, rekkaparkki), joka on tarpeen ratkaista kaavassa.

Vaikutusten arviointi

Selostuksessa on huomioitu asianmukaisesti maakuntakaavoituksen nykytilanne ja kuvattu hankealueella voimassa olevat lainvoimaiset maakuntakaavat ja hankkeen sijoittuminen maakuntakaavojen alueelle. Hankealueelle ei ole laadittu kuntakaavoja, joten maakuntakaava on ohjeena alueen maankäytön suunnittelussa.

Hankealue sijaitsee pääosin maakuntakaavojen valkoisella alueella. Helsingin seudun valkoisia alueita koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävää ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista.

Hankealue sijaitsee osittain myös MLY-alueella, jolla osoitetaan pääasiassa metsätalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat maakunnan ekologisten verkoston kannalta merkittäviä. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on turvattava metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset. Alueen säilyminen yhtenäisenä on turvattava välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaisia, pysyviä tai pitkäkestoisia liikkumisesteitä.

Arviointiselostuksessa viitataan Uudenmaan liitossa valmisteilla olevaan Uusimaa-kaava 2050:een. Tähän liittyen liitto toteaa, että Uusimaa-kaava muodostuu kolmesta vaihemaakuntakaavasta ja hankealue sijoittuu Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan alueelle. Kaava on ehdotusvaiheessa ja se on tarkoitus hyväksyä joulukuussa 2019. Helsingin seudun vaihemaakuntakaava ei tuo hankealueen maankäyttöön muutoksia voimassa oleviin maakuntakaavoihin verrattuna. Hankkeen maankäyttöä ohjaavat voimassa olevat maakuntakaavat siihen asti, kun Helsingin seudun vaihemaakuntakaava on tullut voimaan.

Arviointiselostuksessa on todettu, että vaihemaakuntakaavaehdotuksessa ei ole merkitty ollenkaan yleisilmailun kenttiä, ja että kaavaehdotus ei siis ota kantaa tämän hankkeen mukaiseen lentokenttään. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa on osoitettu Hyvinkään, Nummelan ja Hangon Täktomin kentät, jotka ollaan jättämässä pois uudesta kaavasta kaavan ollessa entistä strategisempi ja yleispiirteisempi. Näillä kentillä lento-operaatioiden määrät (500-10 000) ovat huomattavasti pienemmät kuin tässä hankkeessa esitetyissä vaihtoehdoissa 1-2. Hankevaihtoehtojen 1-2 vaikutukset ovat merkitykseltään seudullisia ja hanke on osa laajempaa maakunnallista lentokenttäkysymystä.

Uudenmaan liitto totesi YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossaan, että hankkeen vaikutuksia muiden yleisilmailukenttien toimintaan tulee arvioida. Lentoliikenteen osalta selostuksessa ei ole esitetty lähiseudun tai muun Uudenmaan yleisilmailukenttien nykyisiä ja suunniteltuja lentomääriä. Tiedot olisi ollut tarpeen esittää, koska selostuksessa esitetty johtopäätös, että

Mäntsälän Aero ei vaikuta lähiseudun muiden yleisilmailun kenttien toimintaan jää nyt perustelematta. Samoin hankkeen suhteesta Malmin lentokentän ilmailutoimintaan olisi tullut esittää arvio.

Uudenmaan liitto kiinnitti YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossaan huomiota myös lentokentän vaikutuksiin Hirvihaaran maakunnallisesti merkittävään ampumarataan ja totesi, että arviointiselostuksessa on huomioitava hankealueen eteläpuolella sijaitseva Hirvihaaran ampumarata ja sen sijainti suhteessa suunniteltuihin laskeutumisreitteihin. Lentokorkeuksien ja lentoreittien vaikutuksiin tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa enemmän huomiota.

Hankkeen merkittävimmät vaikutukset on arvioitu kohdistuvan liikenteeseen. Erityisesti suurimman toteutuslajuuden vaihtoehto tuottaa runsaasti liikennettä, etenkin suurten tilaisuuksien yhteydessä. Alueen kaikki liikenne ohjautuisi yhden liittymän kautta valtakunnalliseen runkoverkkoon kuuluvalle tielle. Asiaan tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota, jotta valtatie 25 suuntaiselle liikenteelle ei aiheudu merkittävää haittaa.

Uudenmaan liitto esittää tarkemmat kannanotonsa hankkeen suhteesta maakuntakaavamerkintöihin ja -määräyksiin myöhemmin siinä vaiheessa, kun hakija on päättänyt toteuttavan hankkeen yksityiskohdista, hanke on edennyt MRL:n mukaiseen kaavoitukseen, maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja ilmailulain mukaisiin lupakäsittelyihin ja liitolta on pyydetty kaavoja ja lupahakemuksia koskevat lausunnot.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Tanja Lamminmäki 041 536 2763

Päätös:

Maakuntahallitus päätti antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

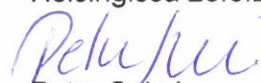
Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136§); päätös koskee valmistelua

Päätösote: Uudenmaan ELY-keskus

Otteen oikeaksi todistaa:

Helsingissä 26.6.2019

Petra Salmi
Arkistonhoitaja

Ilmoitus muutoksenhakukiellosta

Kiellon peruste

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta (Kuntalaki 410/2015 136 §), koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 161, 14.05.2018

Kunnanhallitus, § 401, 19.11.2018

Kunnanhallitus, § 270, 17.06.2019

Kunnanhallitus, § 290, 26.06.2019

§ 290

Mäntsälän Aero lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostus, lausunto

TUUDno-2018-604

Kunnanhallitus, 14.05.2018, § 161

Valmistelijat / lisätiedot:

Sakari Eskelinen

sakari.eskelinen@tuusula.fi

rakennuslakimies

Liitteet

1 GLES Oy ympäristölupahakemus 23.2.2018

2 Yleiskuvaus 21.2.2018 ympäristölupahakemus helikopterikenttä ja lentopaikka

3 Liite 3.4.2018 nro 17D3 2 Yhdistetty meluvyöhykekartta, tie ja lentomelu

4 Liite 3.4.2018 nro 17D3 1 Yleiskuva

5 Lausuntopyyntö 3.4.2018 betonimurskeen käyttö helikopterikentän ja lentopaikan rakentamisessa

6 Gles oy maakuntakaavaote

7 Gles oy kartta

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY -keskus pyytää Tuusulan kunnan kannanottoa Gles Oy:n suunnitteleman hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta. Gles Oy suunnittelee lausuntopyynnön mukaan betonimurskeen hyödyntämistä helikopterikentän ja lentopaikan rakentamisessa sekä kallion louhintaa ja Murskausta Mäntsälässä. ELY -keskus pyytää kannanottoa myös Mäntsälän kunnalta, Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta, Uudenmaan liitolta, Liikenteen turvallisuusvirastolta ja Liikennevirastolta. Kysymys on siitä, onko YVA -menettelyä tarpeen soveltaa Gles Oy:n hankkeeseen. Kannanotoissa pyydetään huomioimaan myös hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset muiden lähialueille suunniteltujen hankkeiden kanssa.

Kannanotto on mahdollista toimittaa lisäajan puitteissa 17.5.2018 mennessä.

YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksenteon perusteet

Lausuntopyynnön mukaan Gles Oy on 16.8.2017 jättänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hanketta "Ajoharjoitteluradan, helikopterikentän, lentopaikan rakentaminen sekä jätteen vastaanotto ja käsittely, Mäntsälä" koskevan ympäristölupahakemuksen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ennen lupa-asian ratkaisemista on Uudenmaan ELY-keskuksen tehtävä päätös YVA-menettelyn mahdollisesta soveltamisesta hankkeeseen ja mikäli YVA on tarpeen tehdä, tulee se saattaa loppuun ennen lupapäätöksen antamista. YVA-tarveharkintaa varten ympäristölupahakemusta on päivitetty 15.1.2018 ja 23.2.2018.

Lausuntopyynnön mukaan YVA -menettelyä on sovellettava tämän tyyppiseen hankkeeseen, mikäli hanke on YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon mukainen. Tämän luettelon mukaan velvoite koskee muun muassa muiden jätteiden kuin vaarallisen jätteen polttolaitoksia tai fysikaalis-kemiallisia käsittelylaitoksia, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa (jätteen murskaus, hankeluettelon kohta 11 b) sekä muita kuin yhdyskunta- tai vaarallisen jätteen kaatopaikkoja, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnia vuodessa jätemäärälle (hankeluettelon kohta 11d).

Hyötykäyttöhankeessa arviointimenettely on tarpeen, mikäli hanke todennäköisesti aiheuttaa hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkinnassa tarkasteltavia tekijöitä kuvataan YVA -asetuksen 1 §:ssä.

Hanke ja sen vaikutusten kuvaus

Hanketta ja sen vaikutuksia on kuvattu lausuntopyynnön liitteissä, joita ovat ympäristölupahakemuslomake 23.2.2019, Yleiskuvaus 21.2.2019, yhdistetty meluvyöhykekartta 16.2.2018 ja yleiskuva 22.2.2018.

GLÉS Oy hakee ympäristölupaa helikopterikentälle ja lentopaikalle. Rakennettava kenttäalue sijaitsee yhtiön omistamalla 25 ha kokoisella tilalla 505-403-7-54 Mäntsälässä länsipuolella Hirvikosken alueella. Alueen läpäisee Saunasuon metsäautotie. Kiinteistön suuntaa antava osoite on Hyvinkääntie 727-813, 04680 Mäntsälä.

Alueen pohjarakenteiden rakentamisessa hyötykäytetään rakennusten lajittelevassa purussa syntyvää betonimurskettä, jonka raekoko on enintään 400 mm. Betoni- ja tiilimurskettä hyödynnetään arviolta 80 000 -160 000 tonnia vuodessa. Pääosin betoni tuodaan valmiiksi murskattuna. Alueella murskataan vuosittain alle 25 00 t betonia. Hyödynnettävän betonimurskeen arvioitu kokonaismäärä on noin 500 000 tonnia. Arvioitu rakentamisaika on noin 3-6 vuotta.

Betonijätteen murskausta tehdään maanantaista lauantaihin klo 07-18. Yöaikana (22-07) murskausta ei harjoiteta. Betonia murskataan arviolta 20 työvuoroa vuodessa. Murskausta tehdään vuoden aikana eri jaksoissa.

Alueelta louhitaan kalliota kiitotien ja rullaustien kohdalta. Kalliota louhitaan noin 44 500 m² alueelta noin tasoon +89. Kalliota louhitaan yhteensä noin 130 000 m³. Vuosittain louhitaan arviolta 22 000 – 44 000 m³. Louhintaa ja murskausta tehdään arviolta kerran vuodessa noin 2-6 kuukautta kerrallaan. Ottamisaika on yhteensä noin 3-6 vuotta. Louhintaa ei suoriteta lintujen pesimisaikana. Kalliosta noin 4000 m³ murskataan hyödynnettäväksi alueen rakentamiseen. Muu osa louhittavasta kalliosta hyödynnetään louheena alueen tasauksessa.

Tontille rakennetaan oma 3500 m² tasausallas pintavesien keräämiseksi ja käsittelymiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luvitettavan alueen lounaispuolella sijaitsee Natura200 (F10100060) Mustametsä –niminen alue. Itäpuolella on viljelyskäytössä oleva pelto. Pohjois- ja länsipuolella on metsää. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 3 km päässä kenttäalueesta länteen. Alueen läpäisee kaksi pohjoiseen laskevaa ojaa, jotka laskevat edelleen noin 3 km päässä pohjoisessa olevaan Kyynärjärveen. Kyynärjärvestä vedet virtaavat Mustijokeen.

Kevytlentopaikan ja helikopterikentän toiminnan osalta hakija esittää seuraavan kuvauksen:

Kevytlentopaikalla saa lentää purje- ja moottoripurjelentokoneilla, erittäin keveillä lentokoneilla (VLA), ultrakevyillä lentokoneilla (UL) sekä ultrakeveisiin lentokoneisiin rinnastettavilla lentokoneilla, joiden lentoonlähtömassa on enintään 500 kg ja sakkausnopeus enintään 65 km/h, ilmalaivoilla ja kuumailmapalloilla. Lentotoimintaa harjoitetaan klo 09-21 kaikkina viikonpäivinä. Lentojen määrä on rajoitettu 250 lentoon vuorokaudessa. Rakennettavan kiitotien pituus on 690 metriä.

Alueen helikopterikentän on tarkoitus palvella etenkin ammatillista ja viranomaisten ilmailutoimintaa. Alueella huolletaan helikoptereita sisätiloissa. Helikopteritoimintaa harjoitetaan myös lentotoiminnan toiminta-ajan ulkopuolella. Helikopterikentällä tullaan lentämään enintään 25 lentoa vuorokaudessa viranomaistoimintaa lukuun ottamatta. Ympäristölupahakemuksen liitteen 8A1 "GLES Oy, Mäntsälä Hyvinkääntie 727-813 Yleiskuvaus" erillisliitteen 1 mukaan helikopterilentoja on 30 lentoa/vrk.

Pyyntö lausuntopyynnön tarkentamiseksi

Koska ELY –keskuksen lausuntopyynnön toimintakuvaus "Betonimurskeen käyttö helikopterikentän ja lentopaikan rakentamisessa ja kallion louhinta, ja murskaus, Mäntsälä" eroaa lupahakemuksen mukaisesta siten, että lupahakemus sisältää muitakin toimintoja, kuten ajoharjoittelurata, helikopterikenttä, lentopaikka sekä jätteen vastaanotto ja käsittely, niin ELY –keskukselta pyydettiin täsmennystä siitä, mitä toimintoja tarkoitetaan pyydetessä kunnan kantaa YVA –menettelyn tapauskohtaisen soveltamisen tarpeen arviointiin. Ennen kaikkea pyydettiin täsmennystä siihen, koskeeko lausuntopyyntö myös helikopterikentän, lentopaikan ja ajoharjoitteluradan tulevaa toimintaa ja käyttöä jatkossa. Eli haetaanko nyt kuitenkin ympäristölupaa myös lentotoimintaan kevytlentokoneilla ja helikoptereilla.

ELY –keskus on vastannut tarkennuspyyntöön seuraavasti:

"YVA-tarpeen tapauskohtaisessa harkinnassa arvioidaan onko kyseessä hanke, joka todennäköisesti aiheuttaa hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. GLESin hankekokonaisuuden vaikutuksia tulee arvioida mm. kaavoitukseen, maankäyttöön, tiesuunnitelmiin, liikenteeseen, meluun ja luontoarvoihin.

GLESin hankekuvaus ja ympäristölupahakemus ovat muuttuneet jo pariin kertaa, nyt YVA-tarvepäättöstä pyydetään viimeisimmästä 23.2.2018 päivätyistä ympäristölupahakemuksesta liitteineen. Ennen päätöksentekoa ELY-keskus pyytää kunnilta ja asianomaisilta lausuntoa YVA-tarpeesta. Hankkeen YVA-tarveharkinta koskee lähinnä jätehuoltoa: YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohtia 11 b) ja 11 d), eli jätteen murskausmääriä ja jätteen hyötykäyttöä/kaatopaikkatoimintaa. Hankekokonaisuuteen kuuluvat myös kallion louhinta ja louheen murskaus sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

helikopteri ja lentopaikan rakentaminen. Hankekokonaisuuden ja alueella mahdollisesti muiden hankkeiden yhteisvaikutuksilla on merkitystä YVA-tarpeesta päätettäessä.”

Lentotoiminnan ympäristöluvan tarve ja YVA -menettelyn tarve

YSA 1 § 2. mom. 12 b –kohdan mukaan valtion viranomainen käsittelee lentoaseman ympäristöluvan ja YSA 2 § 1. mom. 11 a –kohdan mukaan kunnan viranomainen käsittelee muun lentopaikan kuin lentoaseman ympäristöluvan. YVAL 3 § 1. mom. mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1. YVAL liitteen 1 hankeluettelon kohdassa 9 e mainitaan lentokenttien rakentaminen kun pääkiitorata on vähintään 2100 metriä pitkä. Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) julkaisussa 16/2011 ”Helsingin seudun yleisilmailukentän sijaintivaihtoehdot” käsitellään Helsingin seudun yleisilmailukenttien ympäristövaikutusten arviointia seuraavasti:

”Liikenne- ja viestintäministeriö päätti vuonna 2008, että se käynnistää Helsingin seudun yleisilmailukentän ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) ja toimii valmistelussa hankkeesta vastaavana. Hankkeen tarkoituksiksi määriteltiin YVA-lain mielessä edellytysten luominen Helsingin seudun uuden lentokentän sijainnin ratkaisemiselle joko tekemällä aluevaraus uutta lentokenttää varten tai tekemällä ratkaisu toiminnan jatkamisesta Helsinki-Malmin lentoasemalla ainakin vuokrasopimuksen päättymiseen asti vuoteen 2034.

Ministeriö valmisteli ympäristövaikutusten arviointia yhdessä maakunnan liittojen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa niin, että lentokentän sijaintivaihtoehdot karsittiin viime vaiheessa viiteen vaihtoehtoon. Parhaiksi uusiksi vaihtoehtoiksi todettiin (aakkosjärjestyksessä) Karkkilan Haavisto, Mäntsälän Hirvihaara ja Porvoon Hinthaara-Vanhakartano. Lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi käsitelty Helsinki-Malmin toiminnan jatkamista nykyisissä puitteissa (ns. nollavaihtoehto) sekä vaihtoehtoa, jossa Helsinki-Malmilla olisi suunnaltaan käännetty kiitotie.

Ympäristövaikutusten arvioinnin valmisteluvaiheessa ongelmaksi muodostui, ettei ministeriöllä eikä millään muullakaan taholla ollut tässä vaiheessa hanketta uuden lentokentän rakentamiseksi. LVM teki eri osapuolille alkuvuodesta 2011 esityksen yhteistoiminnan järjestämisestä YVAN toteuttamiseksi. Saamiensa vastausten perusteella ministeriö katsoi, että YVA-prosessia ei jatketa ilman maankäytön suunnittelusta vastaavien viranomaisten osallistumista hankkeeseen ja sijaintikysymys siirretään ratkaistavaksi maakuntakaavassa.”

Voimassa olevan maakuntakaavan tarkastelu osoittaa, että maakuntakaavassa ei ole tällä hetkellä varausta GLES Oy:n suunnittelevalle lentopaikalle.

Ympäristölupahakemuksen mukaisen lentotoiminnan mittakaava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristölupahakemuksen kohdassa 8 Laitoksen toiminta kerrotaan, että lentotoimintaa harjoitetaan klo 9-21 kaikkina viikonpäivinä, lentojen määrä ollessa rajoitettu 250 lentoon vuorokaudessa. Kiitotien pituus on 690 m. Helikopterikenttä palvelee etenkin ammatillista ja viranomaisten ilmailutoimintaa. Helikoptereita huolletaan sisätiloissa. Helikopterikentällä tullaan lentämään enintään 25 lentoa vuorokaudessa. Helikopteritoimintaa harjoitetaan myös lentotoiminnan toiminta-ajan ulkopuolella.

Helsinki-Malmin lentotoiminnan laajuuden osalta esitetään Helsinki-Malmi Airport -sivustolla (www.malmiairport.fi), että kentältä tehdään kylmimpänäkin vuodenaikana 2000-4000 lento-operaatiota kuukaudessa, ja lentosuoritteilla mitattuna se on maan toiseksi vilkkain lentoasema. Finavian mukaan vuonna 2012 Helsinki-Malmin lentoasemalla tehtiin yli 38 000 lentoonlähtöä ja laskeutumista.

Suoritettaessa em. tietojen valossa vertailua GLES Oy:n hankkeen ja Helsinki-Malmin välillä niin 250 lentoa vuorokaudessa tekisi GLES Oy:n kentästä vuositasolla selvästi vilkkaamman kuin Helsinki-Malmi. Mikäli lentoja olisi esim. 150 vuorokaudessa, niin vuositasolla se tekisi $150 \times 365 = 54\,750$ lentoa.

Maakuntakaavassa ei ole varauduttu GLES Oy:n lentopaikkaan, eikä hankkeen osalta ole tehty Helsingin seudun yleisilmailukentän sijaintivaihtoehdot -julkaisussa mainittua esillä ollutta YVA -menettelyä. Tästä syystä on perusteltua kyseenalaistaa ympäristölupahakemuksen liitteenä olevien selvitysten riittävyys lentotoiminnan ympäristövaikutusten osalta. Kysymys on perustavaa laatua, mikäli ympäristölupaa haetaan jo nyt lentopaikan ja helikopterikentän toiminnalle rakentamisen ohella.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus katsoo, että ympäristölupahakemuksen mukainen muualta tuotavan betoni- ja tiilimurskeen hyötykäyttö lentokenttäalueen pohjarakentamisessa on kannatettavaa ja tavoiteltavaa jätteen hyödyntämistä. Myös betonin murskaaminen paikanpäällä sekä kallion louhinta kiitotien ja rullaustien kohdalla on hyväksyttävää toimintaa hankkeen luvittamisen ja rakentamisen toteutuksen näkökulmasta. Ympäristölupahakemuksessa kuvattu hyötykäyttöhanke sijaitsee varsin etäällä Tuusulan kunnan alueelta, joten siitä koituvat ympäristövaikutukset ovat vähäiset kunnan näkökulmasta ennakoituna.

Tuusulan kunnasta on pyydetty lausuntopyynnön tarkennusta siltä osin, haetaanko nyt ympäristölupaa myös lentokentän ja helikopterikentän tulevalle toiminnalle, sillä nämä toiminnat on sisällytetty ympäristölupahakemukseen. ELY -keskuksen vastauksen mukaan hankkeen YVA-tarveharkinta koskee lähinnä jätehuoltoa.

Tuusulan kunta katsoo, että mikäli lentokentän ja helikopterikentän toiminnalle haetaan jo nyt ympäristölupaa, tulisi niiden osalta edellyttää tähän mennessä tehtyjä huomattavasti laajempia ympäristöselvityksiä ja vaikutusarviointeja. Tapauskohtainen YVA -menettely voi olla tarpeen nimenomaan lentotoiminnan ympäristövaikutusten johdosta. Liikenne- ja viestintäministeriö oli jo 2008 käynnistämässä YVA -menettelyä Helsingin seudun yleisilmailukentän ympäristövaikutusten arvioinnin osalta. Lopulta sijaintikysymys siirrettiin ratkaistavaksi maakuntakaavassa. Voimassa olevan maakuntakaavan tarkastelu kuitenkin osoittaa, että maakuntakaavassa ei ole varausta GLES Oy:n suunnittelevalle lentopaikalle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Koska uutta lentokenttähanketta ei ole käsitelty maakuntakaavassa, eikä jo aiemmin suunniteltua YVA -menettelyä suoritettu, tapauskohtainen YVA -menettely voi olla perusteltu lentotoiminnan osalta. Ympäristölupahakemuksen kuvauksen perusteella hankkeen myötä saattaisi syntyä Helsinki-Malmia vilkkaampi lentopaikka. Sen johdosta olisi tarpeen arvioida ainakin lentotoiminnan meluvaikutusta, maankäytöllisiä ja kaavoituksellisia vaikutuksia sekä seudullisia laaja-alaisia vaikutuksia, kuten muuhun lentotoimintaan ja lentopaikkoihin kohdistuvia vaikutuksia. Tuusulan kannalta on tärkeää tietää, voisiko uusi vilkas lentopaikka alkaa myös vaikuttaa Helsinki-Vantaan lentoaseman lähestymis- ja nousureitteihin ja sitä kautta ympäristöluvan mukaisiin melukäyriin ja niiden sijaintipaikkoihin. Kunnanhallitus puoltaa tapauskohtaista YVA -menettelyä, jossa arvioidaan lentotoiminnan vaikutukset.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi ELY-keskuksen lausuntopyynnön ja GLES Oy:n ympäristölupahakemuksen liitteineen
- antaa asiassa perusteluosan mukaisen lausunnon ELY-keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 19.11.2018, § 401

Valmistelijat / lisätiedot:
Sakari Eskelinen

Liitteet

- 1 Ympäristövaikutusten arviointiohjelman liitteet 19.10.2018 Mäntsälän Aero -lentokenttä. khall 19.10.2018
- 2 Ympäristövaikutusten arviointiohjelma 19.10.2018 Mäntsälän Aero -lentokenttä, khall 19.11.2018
- 3 Kuulutus 19.10.2018 YVA Mäntsälän Aero -lentokenttä

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskus pyytää kunnan lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto tulisi toimittaa 26.11.2019 mennessä.

Hankekuvaus

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi yleisilmailun lentokenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lentokenttä sijaitsee Mäntsälässä valtatie 25 vieressä lähellä pääkaupunkiseutua. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Alueen maarakentamisessa hyödynnetään louhittavaa maa-ainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiliä. Lisäksi voidaan hyödyntää pääkaupunkiseudun jätteenpolttolaitoksessa muodostuvaa kuonaa. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepeä. Alueen pohjarakenteiden rakentamisessa käytettävän betonimurskeen raekoko on pääosin alle 400 mm. Rakentamisessa voidaan hyödyntää myös betonilouhetta, joka sisältää myös betonirautoja. Hankealueelta louhitaan kalliota, joka hyödynnetään lentokentän rakentamisessa louheena ja murskeena. Uusiomateriaalien lisäksi rakentamisessa voidaan käyttää maa-ainesten ottoalueilta tuotavaa kiviainesta. Rakentamisessa hyödynnetään betoni- ja tiilimursketta arviolta 80 000 -160 000 tonnia (53 000 - 107 000 m³) vuodessa.

Lentokentän yhteydessä on lentokonehalli tai -halleja sekä koneiden tankkauspaikka. Hankealueen koillisosaan toteutetaan hulevesien käsittelypaikka. Koillisosassa on myös ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja. Alueelle rakennetaan myös hakelämpölaite. Hankealueelle on suunniteltu huoltoasema henkilöautojen tankkauspaikaksi ja kahvila sekä rekkaparkki ja raskaan liikenteen tankkauspaikka. Alueen länsipäätyyn on suunniteltu kiihdytysrata ja tapahtumakenttä. Asfaltoitavan alueen ulkopuolelle rakennetaan elinympäristö kuivan paahdeympäristön kasveille ja hyönteisille. Hankealueelle järjestetään talousvesi joko kirkonkylän vesijohtoverkosta tai paikallisesti porakaivosta.

YVA -ohjelmassa on muotoiltu viisi erilaista vaihtoehtoa hankkeen osalta.

VE 1. Pitkä kenttä ja kiihdytysrata

Vaihtoehdossa VE 1. vuotuinen lento-operaatioiden määrä on enintään 60 000. Suuri osa lento-operaatioista muodostuu koulutuslentoista ja läpilaskuharjoittelusta. Kiitotien pituus on 1190 m ja sen yhteyteen rakennetaan useita lentokonehalleja. Lentokoneiden pysäköintipaikan yhteydessä on lentokoneiden tankkauspaikka. Rekkaparkki jossa 35 parkkipaikkaa sekä huoltoasema ja kahvila. Rakennetaan suuri meluvalli, jonka sisäpuolella on kiihdytysrata ja tapahtumakenttä. Lisäksi ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä edustus-, valmistautumis- ja harrastustiloja. Hakkeella toimiva lämpökeskus.

Helikopterilentoja arviolta 2 lentoa vuorokaudessa.

VE 2. Pitkä kenttä ja huoltoasema

Vaihtoehdossa VE 1. vuotuinen lento-operaatioiden määrä on enintään 60 000. Suuri osa lento-operaatioista muodostuu koulutuslentoista ja läpilaskuharjoittelusta. Kiitotien pituus 1190 m ja samaan yhteydessä lentokonehalleja. Lentokoneiden tankkauspaikka ja pysäköintipaikka lentokoneille. Rekkaparkki jossa 35 parkkipaikkaa sekä huoltoasema ja kahvila.

Vaihtoehdossa VE 2. vuotuinen lento-operaatioiden määrä on enintään 40 000.

Helikopterilentoja arviolta 2 lentoa vuorokaudessa.

VE 3. Pitkä kenttä

Vaihtoehdossa VE 3. vuotuinen lento-operaatioiden määrä on enintään 5000. Kentälle tulee läpilentokielto eikä kentällä ole koulutuslentoja. Rakennetaan vain yksi lentokonehalli. Kiitotien pituus 1190 m ja samaan yhteydessä lentokonehalli. Lentokoneiden tankkauspaikka ja pysäköintipaikka lentokoneille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Helikopterilentoja arviolta 2 lentoa vuorokaudessa.

VE 4. Lyhyt kenttä

Vaihtoehdossa VE 4. vuotuinen lento-operaatioiden määrä on enintään 2200. Kiitotien pituus 690 m ja samaan yhteydessä lentokonehalli. Lentokoneiden tankkauspaikka ja pysäköintipaikka lentokoneille.

Helikopterilentoja arviolta 2 lentoa vuorokaudessa.

VE 0 Alueen tasaus ja muuttaminen pelloksi

Lopputilanteessa alueella on pelto.

Pääkaupunkiseudun yleis- ja harrasteilmailu hoidetaan muilta kentiltä.

Vaihtoehtojen yksityiskohtainen sisältö on luettavissa liitteenä olevasta YVA – ohjelmasta.

YVA -ohjelman mukaan vaikutuksia arvioidaan seuraaviin tekijöihin:

yhdyksuntarakenne, maankäyttö ja kaavoitus, kasvillisuus, eliöt ja luontokohteet, maa- ja kallioperä sekä pohjavesi, pintavedet, liikenne, maisema- ja kulttuuriympäristö, melu, ilmasto ja ilman laatu, luonnonvarojen hyödyntäminen, elinkeinoelämä, ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys.

Kunnanhallituksen aikaisempi lausunto

Kunnanhallitus otti aiemmassa lausunnossaan myönteisen kannan YVA –menettelyn tarpeeseen Gles Oy:n Mäntsälän Aero –hankkeessa.

Kunnanhallitus katsoi, että mikäli lentokentän ja helikopterikentän toiminnalle haetaan jo nyt ympäristölupaa, tulisi niiden osalta edellyttää tähän mennessä tehtyjä huomattavasti laajempia ympäristöselvityksiä ja vaikutusarviointeja. YVA -menettely olisi tarpeen nimenomaan lentotoiminnan ympäristövaikutusten johdosta. Liikenne- ja viestintäministeriö oli jo 2008 käynnistämässä YVA -menettelyä Helsingin seudun yleisilmailukentän ympäristövaikutusten arvioinnin osalta. Lopulta sijaintikysymys siirrettiin ratkaistavaksi maakuntakaavassa. Voimassa olevan maakuntakaavan tarkastelu kuitenkin osoitti, että maakuntakaavassa ei ole varausta GLES Oy:n suunnittelevalle lentopaikalle.

Kunnanhallitus katsoi aiemmassa lausunnossaan, että hankkeen myötä saattaisi syntyä Helsinki-Malmia vilkkaampi lentopaikka. Siksi tulee arvioida ainakin lentotoiminnan meluvaikutusta, maankäytöllisiä ja kaavoituksellisia vaikutuksia sekä seudullisia laaja-alaisia vaikutuksia, kuten muuhun lentotoimintaan ja lentopaikkoihin kohdistuvia vaikutuksia. Tuusulan on tärkeää tietää, voisiko uusi vilkas lentopaikka alkaa myös vaikuttaa Helsinki-Vantaan lentoaseman lähestymis- ja nousureitteihin ja sitä kautta Helsinki-Vantaan ympäristöluvan mukaisiin melukäyriin ja niiden sijaintipaikkoihin.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa, että Gles Oy:n laatima YVA -ohjelma on varsin monipuolinen ja monilta osin laadukas suunnitelma vaikutusarvioinnin pohjaksi. Lentotoiminnan laajuutta, ominaispiirteitä, vaikutuksia maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä melun (rakentamisen aikainen, lentokoneiden, helikoptereiden ja kiihdytysajojen melu) vaikutusten arviointimenetelmiä on pyritty kuvaamaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yksityiskohtaisesti. Kunnanhallitus kiinnittää huomiota kuitenkin myös siihen, että YVA -ohjelmaan ei ole sisällytetty kaikkia kunnanhallituksen aiemmassa lausunnossa ja YVA -menettelyn aloituskokouksessa esitettyjä kannanottoja arvioinnin tarpeessa olevista ympäristövaikutuksista. Tuusulan kannalta YVA -ohjelma ei ole vielä riittävän kattava, vaan lisäksi olisi arvioita uuden vilkkaan lentopaikan avaamisesta seuraavia laaja-alaisia seudullisia vaikutuksia, kuten vaikutuksia muuhun lentotoimintaan ja muihin seudun lentopaikkoihin. Tuusulan kunnan kannalta on tärkeää tietää, voiko uusi vilkas lentopaikka alkaa vaikuttamaan myös Helsinki-Vantaan lentoaseman lähestymis- ja nousureitteihin ja sitä kautta Helsinki-Vantaan ympäristöluvan mukaisesti melukäyriin ja niiden sijaintipaikkoihin. Tältä osin YVA -ohjelmaa on vielä ehdottomasti täydennettävä, sillä ohjelmassa ei ole lainkaan mainintaa siitä, kuinka näitä vaikutuksia tullaan arvioimaan.

Lisäksi on otettava huomioon, että edellisen lausunnon jälkeen on tullut nähtäville ja lausunnon Uusimaa -kaava 2050 luonnos mm. uusine laskeutumisyöhykekäyrineen. Tämän vuoksi YVA -ohjelmaa tulee täydentää myös siten, että siinä arvioidaan Mäntsälän Aeron lentotoiminnan mahdolliset vaikutukset uuden maakuntakaavan mukaisesti laskeutumisyöhykekäyriin ja ympäristömelukäyriin sekä niiden mahdollisiin sijainninmuutoksiin. Toistaiseksi ohjelmassa ei ole lainkaan mainintaa siitä, kuinka näitä vaikutuksia tullaan arvioimaan ja tätä kunnanhallitus pitää ilmeisenä puutteena.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi ELY -keskuksen lausuntopyynnön liitteineen
- antaa perusteluosion mukaisen lausunnon ELY -keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 270

Valmistelijat / lisätiedot:
Sakari Eskelinen

Lausuntopyyntö
ELY-keskus pyytää lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto tulee antaa 19.7.2019 mennessä.

Arviointiselostus ja kuulutus löytyvät osoitteesta

www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA

Arviointiselostus

Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttähankkeesta on valmistunut 10.5.2019 päivätty 104 sivua käsittävä ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuttaessa Tuusulan kunnanhallitus kiinnitti huomiota tarpeeseen selvittää lentokenttähankkeen maankäytöllisiä ja kaavoituksellisia vaikutuksia. Vaikutuksia tuli selvittää mm. sitä silmälläpitäen, voisiko Mäntsälän Aeron mahdollisesti Malmin lentokenttää korvaava lentotoiminta vaikuttaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan mukaisiin melukäyrien sijaintiin Tuusulan kaavoitusta ja maankäyttöä haittaavalla tavalla. Arviointiselostuksen osiossa 11.1.sivuilla 46-50 on selostettu vaikutusten arviointia ja vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja kaavoitukseen.

Arvioinnin johtopäätösten mukaan hankkeella ei ole kuntarajat ylittäviä vaikutuksia maankäyttöön tai yhdyskuntarakenteeseen. Uusimaa-2050 kaavaehdotuksen kaavaselostuksessa todetaan, että harrasteilmailun kenttiä ei esitetä, koska niiden merkitys on henkilöliikenteen ja kuljetusten kannalta vähäinen. Hankkeen toteuttaminen ei edellytä sen osoittamista yleis- tai asemakaavoissa. Kenttä voidaan toteuttaa Ilmailulain 79 §:n mukaisella rakentamisluvalla, eikä rakentamiseen tarvita maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia.

Vaihtoehtojen vertailu tehtiin nykytilanteen sekä VE0, VE1, VE2 ja VE3 välillä.

Nykytilanteessa hankealueella on käynnissä vaihtoehdon V0 mukainen pellon perustaminen. Metsää on jätetty pystyyn valtatie varteen sekä itäpuolen nykyisen pellon ja hankealueen väliin.

VE 1: Pitkä kenttä ja kiihdytysrata

Lentokentän lisäksi alueelle on toteutettu runsaasti muuta lentokentän yhteyteen sopivaa maankäyttöä (kiihdytysrata, tapahtumakenttä, harrastetilat, kahvila, huoltoasema, rekkaparkki).

VE 2: Pitkä kenttä ja huoltoasema

Lentokentän lisäksi alueelle on toteutettu kahvila, huoltoasema ja rekkaparkki.

VE 3: Pitkä kenttä ja VE 4: Lyhyt kenttä

Alueelle on toteutettu lentokenttä siihen liittyvine rakenteineen.

VE 0: Hankealue on tasattu ja muokattu pelloksi ilman, että ulkopuolelta on tuotu materiaalia alueelle. Pellon pinta on hiekkapitoinen ja viljavuus heikko.

Vaikutusten arvioinnin yhteenvedon mukaan hankkeen mikään vaihtoehto ei aiheuta haitallisia vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen eikä aiheuta hankealueen ulkopuolelle muutospaineita nykyiseen tai suunniteltuun maankäyttöön. Hankkeen vaihtoehdot 0, 3 ja 4 voidaan toteuttaa ilman kaavallista ohjausta. Vaihtoehdot 1 ja 2 on mahdollista toteuttaa kunnan tekemillä suunnittelutarveratkaisuilla tai vaihtoehtoisesti asemakaavoituksen kautta.

Arviointiselostuksen kohdassa 11.5. (s.68) on selostettu vaikutuksia lentoliikenteeseen. Hankealue sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman lähestymisalueella, jossa yleisilmailun matkalentokorkeus saa olla enintään 1300 jalkaa, eli noin 400 metriä meren pinnan yläpuolella. Arvioinnin tulos on, että Mäntsälä Aeron lentokenttä ei vaikeuta lentotoimintaa Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Se ei myöskään vaikuta lähiseudun muiden yleisilmailun kenttien (Hyvinkää, Nummela, Hanko, Pyhtää) toimintaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Mäntsälä Aeron kentältä lähtevät tai kentälle saapuvat koneet lentävät Mäntsälän kuntarajan kohdalla matkalentokorkeudessa. Matkalentokorkeudessa lentävillä yleisilmailun koneilla ei ole haitallisia vaikutuksia maanpinnan tasolle, joten hankkeen ilmailutoiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia naapurikuntien alueella.

Arviointiselostuksen kohdassa 14.1. on selostettu toimintaan liittyviä riskejä ja kohdassa 14.2. arviointiin liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä (s.98-99). Lentotoimintaan liittyvä riski on lento-onnettomuus, josta voi tulla henkilövahinkoja, kaluston rikkoutumista tai polttoaineen valumista maahan. Lentotoiminnan melumallinnukset perustuvat puolestaan tiettyyn lentomäärään ja koneiden lähtömelutasoon. Jos näistä jompikumpi muuttuu, se vaikuttaa mallinnuksen tuloksiin.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus pitää ympäristövaikutusten arviointiselostusta riittävänä. Vaikka aivan suoraa ja nimenomaista kannanottoa siihen, että voisiko Mäntsälän Aeron lentotoiminta vaikuttaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan mukaisten melukäyrien sijaintiin Tuusulan maankäyttöä ja kaavoitustoimintaa vaikeuttavalla tavalla, ei saatu, voidaan arviointituloksista päätellä sen olevan epätodennäköistä.

Arvioinnin johtopäätösten mukaan hankkeella ei ole kuntarajat ylittäviä vaikutuksia maankäyttöön tai yhdyskuntarakenteeseen. Hankkeen mikään vaihtoehto ei aiheuta haitallisia vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen eikä aiheuta hankealueen ulkopuolelle muutospaineita nykyiseen tai suunniteltuun maankäyttöön. Arvioinnin tulos on, että Mäntsälä Aeron lentokenttä ei vaikeuta lentotoimintaa Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Se ei myöskään vaikuta lähiseudun muiden yleisilmailun kenttien (Hyvinkää, Nummela, Hanko, Pyhtää) toimintaan.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi ympäristövaikutusten arviointiselostuksen
- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle 26.6.2019 pidettävään kokoukseen.

Kunnanhallitus, 26.06.2019, § 290

Valmistelija / lisätiedot:
Sakari Eskelinen

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- merkitä tiedoksi ympäristövaikutusten arviointiselostuksen
- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ote pöytäkirjasta, joka on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 27.6.2019

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 27.6.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§290

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

27.6.2019

Soile Knuuti

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 20.5.2019 (UUELY/413/2018)

Lausunto Gles Oy:n Mäntsälän lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Kiinteistö, jolle lentokenttä sijoittuisi, rajautuu eteläosastaan valtatiehen 25.

Väylävirasto toteaa, että kentän rakentamisen ja käytön aikaisten liikenteellisten vaikutusten arviointi on YVA-selostuksessa esitetty pääosin riittävällä tasolla. Hankkeen merkittävimmäksi kielteiseksi vaikutukseksi on YVA-selostuksessa tunnistettu hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikainen vaikutus tieliikenteeseen. Hankealueen kohdalla sijaitseva valtatie 25 kuuluu runkoverkkoon, joten lentokentän liittymän toteuttaminen edellyttää tiesuunnitelman laadintaa. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 15 f.2 § mukaan ELY-keskus vastaa tiesuunnitelman laatimisesta.

Väylävirasto pitää tärkeänä, että hankkeen toteutuksessa kiinnitetään huomiota, ettei rakentamisesta synny vaikutuksia valtatie perustuksiin sekä kuivatusolosuhteisiin.

Väylävirasto muistuttaa, että johtojen ja rakenteiden, mm. putkistojen, sijoittamisessa maantien tiealueelle täytyy noudattaa määräystä "Määräys johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle" (Liikennevirasto, 12.10.2018).

Maanteiden osalta lausuu Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Asian on esitellyt asiantuntija Soile Knuuti ja ratkaissut yksikön päällikkö Susanna Koivujärvi.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo

27.6.2019

Soile Knuuti

Tiedoksi

Tuula Säämänen
Marketta Hyvärinen
Laura Kuistio
Arto Kärkkäinen

Väylävirasto
Väylävirasto
Väylävirasto
Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Asian VÄYLÄ/3507/06.00.03/2019 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus

Soile Knuuti

27.06.2019 15:11:14

Proxy

27.06.2019 15:10:46

Susanna Koivujärvi

27.06.2019 17:04:21

Proxy

27.06.2019 17:02:59

Dnro 1037/05.025/2018

38 § LAUSUNTO GLES OY:N MÄNTSÄLÄN LENTOKENTTÄÄ KOSKEVASTA YVA-SELOSTUKSESTA

Dnro Ympla 1037/2018
Ympla 27.6.2019 § 38

(Valmistelija: ympäristövalvontapäällikkö Silja Suominen, puh. 040 841 1962)

Lausuntopyyntö

ELY-keskus on pyytänyt 19.7.2019 mennessä Hyvinkään kaupungin lausuntoa Mäntsälän kuntaan suunnitteilla olevan Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten (YVA) arviointiselostuksesta. Hankkeessa yhteysviranomaisena toimii ELY-keskus, jolle kaikki halukkaat voivat esittää mielipiteensä YVA:n arviointiselostuksesta. YVA-menettely ei ole lupamenettely, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksentekoa varten. Arviointiselostus ja siitä annettava yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä otetaan huomioon myöhemmässä päätöksenteossa ja lupaharkinnassa.

Ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät asiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.ymparisto.fi, ympäristöhallinnon YVA-hankkeet sivulta:

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVA_hankkeet/Gles_Oyn_Mantsala_Aero_lentokentta_Mantsala

Hakemus

Hanketta on perusteltu Ilmailuharrastuksen kasvamisella ja erityisesti sen vuoksi, että Uudellamaalla on liian vähän lentokenttiä.

Suunniteltu lentokenttäalue sijaitsee Mäntsälässä suhteellisen harvaan asutulla alueella valtatie 25 vieressä sen melualueella. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria. Tavoitteena on toteuttaa uusi yleisilmailun kenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lisäksi on suunniteltu lentokentän toimintaa tukevaa muuta maankäyttöä, huoltoasemaa, kahvilaa, rekkaparkkia, kiihdytysrataa, tapahtumakenttää, ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja. Kentän asfaltoitavien alueiden ulkopuolelle toteutetaan paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja eläimille.

Alueen maarakentamisessa hyödynnetään hankealueelta louhittavaa kiviainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiltä. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepeä.

Hanke voidaan toteuttaa vaiheittain ja sen on tarkoitus valmistua 2023-2030 välillä.

Suunnittelun vaihtoehdot

YVAssa tarkastellaan neljää erilaista hankevaihtoehtoa. Niiden rakentamisessa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja, jotka korvaavat kiviainesta.

Vaihtoehtona 0 on alueen muuttaminen pelloksi ilman, että alueelle tuodaan aineksia ulkopuolelta.

Vähäiset kielteiset vaikutukset

Hankkeella on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia kasvillisuuteen, eliöihin ja luontokohteisiin sekä pinta- ja pohjavesiin. Melun haitalliset vaikutukset sekä haitalliset vaikutukset ilman laatuun ja ilmastoon arvioitiin vähäisiksi.

Merkittävät kielteiset vaikutukset

Hankkeen merkittävimmäksi kielteiseksi vaikutukseksi tunnistettiin vaikutus tieliikenteeseen. Liittyminen valtatielle 25 edellyttää tiesuunnitelman laadintaa ja liittymän rakentamista. Ennen kuin liittymä on rakennettu hankealueelle ei saa ajaa materiaalikuljetuksia. Haitalliset vaikutukset poistuvat, kun liittymä on rakennettu.

Lisäksi selostuksessa on mainittu, että Mäntsälän Aeron lentokenttä ei vaikeuta lento-toimintaa muilla lentokentillä. Lähimpänä n. 15 km etäisyydellä sijaitsevalla Hyvinkään kentällä harrastetaan erityisesti purjelentoa, joka ei sovellu Aeron kentälle 400 metrin lentokorkeusrajoituksen vuoksi. Sen sijaan Hyvinkään kentällä matkalentokorkeus voi olla 760 metriä.

Lausunto

Hyvinkään kaupungin ympäristöviranomaisen antaa Hyvinkään kaupungilta pyydetyn YVA-lausunnon. Hyvinkään kaupungin hallintosäännön (2017) 39§:n mukaan ympäristölautakunta päättää ympäristövaikutustenarviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) 17 § ja 20 §:n mukaisten kunnan lausuntojen antamisesta. (voimassa olevassa hallintosäännössä viitataan vielä kumotus YVA-lain (648/1998) 8 a§ ja 11 §:ään. Tämän lausunnon ovat valmistelleet ympäristösuojelun ja kaavoituksen toimialat yhteistyössä.

Suunnitellulta lentokentältä on Hyvinkään rajalle vähintään 2,8 km. Näin ollen merkittävät meluvaikutukset eivät ulotu Hyvinkään alueelle. Myös arviointiselostukseen sisältyvät meluselvitykset vahvistavat tämän arvion. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Hyvinkään maankäytön suunnitteluun tai rakentamiseen.

Valtatie 25 on tärkeä pääväylä, jolla liikenteen sujuvuus on tärkeää. Tämän vuoksi liikennejärjestelyihin tulee kiinnittää riittävästi huomiota sekä lentokentän toteutus- että toimintavaiheessa. Valtatien liittymäjärjestelyt tulee toteuttaa ennen kivi- ja kierrätysmateriaalien kuljetuksien aloittamista.

Esitys
Ympäristötoimenjohtaja

Ympäristölautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon Gles Oy:n Mäntsälän lentokenttää koskevasta YVA-selostuksesta.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Otteet

Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Kaupunginhallitus

ympsu/ss

Otteen oikeaksi todistaa
Hyvinkäällä 17 2019

A. L. / Riikka Uoti
Taluspäällikkö

PÄÄTÖKSET, JOIHIN EI VOI HAKEA MUUTOSTA

Alla olevista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska ne koskevat valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §) **35, 38, 39, 40, 41 ja 42**

Alla olevista päätöksistä ei voi valittaa
Peruste: Hallintolainkäyttölaki § 5

Peruste: muu laki (laki, lainkohta)

PÄÄTÖKSET, JOISTA VOI TEHDÄ OIKAISUVAATIMUKSEN

Asianosainen tai kunnan jäsen, joka on tyytymätön alla oleviin päätöksiin, voi tehdä niistä oikaisuvaatimuksen.

37

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEEN

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti, myös sähköinen asiakirja täyttää tämän vaatimuksen.

OIKAISUVAATIMUSAIKA on 14 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikealle viranomaiselle (kts. alla) viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä **tai**
- sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (kts. alla).

Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa 03.07.2019 alkaen.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä vielä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus toimitetaan

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta
Kankurinkatu 4-6 (PL 86), 05801 Hyvinkää
Sähköpostiosoite: ymparisto@hyvinkaa.fi

Alla luetelluista päätöksistä voi tehdä valituksen kirjallisesti, myös sähköinen asiakirja täyttää tämän vaatimuksen.

KUNNALLISVALITUKSEN voi tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen käsittelypäätöksensä saa tehdä kunnallisvalituksen oikaisuvaatimuksen tehnyt. Jos käsittelypäätöksellä on muutettu alkuperäistä päätöstä, saa tästä päätöksestä tehdä kunnallisvalituksen myös muu asianosainen sekä kunnan jäsen.

HALLINTOVALITUKSEN voi tehdä vain asianosainen.

Päätökset, joista voi tehdä kunnallisvalituksen

Päätökset, joista voi tehdä hallintovalituksen

43

Valitusviranomainen

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

faksi 029 564 2079

sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Päätökset, joista voi tehdä kunnallisvalituksen

Päätökset, joista voi tehdä hallintovalituksen

36

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa

faksi 029 564 2760

sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

VALITUSAIKA on 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. **Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa 03.07.2019 alkaen.**

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä vielä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

JULKIPANOASIAT (mm. ympäristö- ja maa-aineslupapäätökset), **pykälä 36**

VALITUSAIKA on kolmenkymmentä päivää päätöksen antopäivästä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon antopäivänä. Antopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätösten julkipanopäivä 03.07.2019

Päätöksen § 36 antopäivä 04.07.2019

Valituksessa on ilmoitettava

- muutoksen hakijan nimi, kotikunta ja yhteystiedot (jos laatija on muutoksen hakijan edustaja, asiamies tai joku muu henkilö, myös tämän nimi, kotikunta ja yhteystiedot)

- päätös, johon haetaan muutosta

- mihin päätöksen osaan haetaan muutosta, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi sekä vaatimuksen perusteet.

Valitus on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin vaatimuksen tueksi vedotaan, jollei niitä ole aiemmin toimitettu viranomaiselle

Oikeudenkäyntimaksu voidaan periä muutoksenhakijalta tuomioistuinmaksulain nojalla. Mahdollisen maksun määrän voi tarkistaa: www.oikeus.fi/tuomioistuimet/hovioikeudet. Maksua ei peritä em. laissa erikseen määritellyissä asioissa.

Päätöksiä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää ympäristölautakunnan kirjaamosta

PL 86 / Kankurinkatu 4-6, 05801 Hyvinkää ; p. 019 459 11* ; ymparisto@hyvinkaa.fi

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Kirjaamo
PL 36
00521 Helsinki

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö 21.5.2019, UUDELY/413/2018

Finavia Oyj:n lausunto Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokenttää koskevasta YVA-selostuksesta 19.7.2019 mennessä.

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa, että Mäntsälään suunniteltu lentopaikka ei saa aiheuttaa haittaa Helsinki-Vantaan lentoaseman tai muiden Finavian lentoasemien kaupalliselle lentotoiminnalle. Lisäksi Finavia katsoo, että Mäntsälä Aero -lentokentän yhteyteen mahdollisesti sijoitettavan aurinkovoimalan suuntauksessa ja tarkemmassa suunnittelussa tulee ilmailulain (864/2014) 159 §:n mukaisesti huomioida Helsinki-Vantaan lentoasemalle laskeutuva liikenne, jonka turvallisuutta mahdolliset heijastusvaikutukset eivät saa heikentää.

Lisätietoja Finaviassa antaa ympäristöasiantuntija Satu Routama, puhelin 020 708 2278, satu.routama@finavia.fi.

FINAVIA OYJ
Tekniikka & ympäristö

johtajan po.

Kirsi Pitkäranta
ympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Tekniikka & ympäristö
ANS Finland

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 20.5.2019, UUDELY/413/2018

Mäntsälän Aero lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostus

Gles Oy suunnittelee uuden yleisilmailuun käytettävän lentokentän ja siihen liittyvien toimintojen perustamista Mäntsälään. Alueen länsipäätyyn suunnitellaan myös kiihdytysrataa ja tapahtumakenttää, jossa voitaisiin järjestää muun muassa ulkoilmakonsertteja. Alueen koillisosaan rakennettaisiin ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja, joiden lämmittämistä varten alueelle rakennettaisiin hakelämpölaitos. Vaihtoehtoista riippuen alueelle tulisi myös rekkaparkki, polttoaineiden jakelua sekä kahvila.

Lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta.

Arvioitavat vaihtoehdot:

- VE1: Pitkä lentokenttä ja kiihdytysrata. Vuotuinen lento-operaatioiden määrä enintään 60 000, joista suurin osa muodostuu koulutuslentoista ja läpilaskuharjoittelusta. Lisäksi rakennetaan lentokonehalleja, lentokoneiden pysäköintipaikka ja tankkauspiste, tapahtumakenttä, kiihdytysrata, meluvalli, harrastustiloja, hakelämpökeskus, rekkaparkki ja rekkajen tankkauspiste sekä huoltoasema ja kahvila. Rakentamisaika noin 8-12 vuotta.
- VE2: Pitkä lentokenttä ja huoltoasema. Vuotuinen lento-operaatioiden määrä enintään 40 000, joista suurin osa muodostuu koulutuslentoista ja läpilaskuharjoittelusta. Lisäksi rakennetaan lentokonehalleja, lentokoneiden pysäköintipaikka ja tankkauspiste, rekkaparkki ja rekkajen tankkauspiste sekä huoltoasema ja kahvila. Rakentamisaika noin 5-9 vuotta.
- VE3: Pitkä lentokenttä. Vuotuinen lento-operaatioiden määrä enintään 5 000. Kentällä ei ole koulutuslentoja. Lisäksi rakennetaan lentokonehalli sekä lentokoneiden pysäköintipaikka ja tankkauspiste. Rakentamisaika noin 4-8 vuotta.
- VE 4: Lyhyt lentokenttä. Vuotuinen lento-operaatioiden määrä enintään 2 200. Kentällä ei ole koulutuslentoja. Lisäksi rakennetaan lentokonehalli sekä

lentokoneiden pysäköintipaikka ja tankkauspiste. Rakentamisaika noin 3-4 vuotta.

VE 0: Alueelle rakennetaan pelto ilman, että ulkopuolelta tuodaan alueelle aineksia.

Hanke voidaan toteuttaa vaiheittain niin, että ensin toteutetaan pelkkä kiitotie ja yksi lentokonehalli, jonka jälkeen voidaan toteuttaa lentokoneiden tankkauspiste sekä muuta maankäyttöä.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Melu

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen rakentaminen, lentokoneiden käyttö, helikopterit tai kiihdytyskilpailut eivät aiheuta asuin- tai lomarakennusten kohdalla melutason ohjearvot ylittävää ääntä. Hankkeesta jätettiin pois meluisimman Pro-luokan kilpailut. Vaihtoehdossa 1 rakennetaan 10 metriä korkea meluvalli kiihdytysradan ja tapahtumakentän ympärille.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että vaihtoehdon 1 toteutuessa mittauksin varmistetaan meluvallin riittävyys meluntorjunnassa.

Talousvesi

Arviointiselostuksen mukaan lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat noin 550 metrin päässä hankealueesta. Karttatarkastelun ja maastonmuotojen perusteella hankealueelta ei ole hydrogeologista virtausyhteyttä näihin kaivoihin. Kaivot sijaitsevat lentokenttäalueen purkuvesien reittiin nähden ylävirran puolella. Rakentamisessa käytettävästä kierrätysbetonista tai hiekoitussepelistä voi liueta vähäisiä määriä haitallisia aineita pohjavesiin hankealueen kohdalla. Näiden ei arvioida heikentävän pohjaveden laatua hankealueen ulkopuolella. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta talousvesikaivojen antoisuuteen eikä veden laatuun. Toiminnan aikaisia pohjavesivaikutuksia on mahdollista tarkkailla esimerkiksi asentamalla alueelle pohjaveden havaintoputkia.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueella ei ole tehty pohjatutkimuksia eikä pohjaveden pinnan tasosta tai laadusta hankealueella ole käytettävissä tarkkoja tietoja eikä havaintoja. Pohjatutkimusten tekemistä suositellaan ennen tarkempaa suunnittelua ja rakentamista.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarkempien pohjatutkimusten sekä pohjaveden korkeuden ja laadun selvittämistä tarpeellisena ympäristölupavaiheessa, jotta voidaan varmemmin arvioida vaikutukset lähialueen talousvesikaivoihin sekä pohjaveden soveltuvuus hankealueella talousvesikäyttöön. Ympäristölupavaiheessa on tarpeellista asettaa riittävät lupaehdot pohjaveden ja tarvittaessa talousvesikaivojen veden laadun ja määrän tarkkailemiseksi, kun tarkemmat selvitykset ovat käytettävissä.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, ympäristöterveys

Tämä asiakirja ESAVI/17512/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/17512/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 05.07.2019 16:57

Lahden kaupunginmuseo

1.7.2019

Uudenmaan ely-keskus
Ympäristövalvonta
Tarkastaja
Leila Laine
leila.laine@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnä 20.5.2019

Asia: Gles Oy:n Mäntsälän Aero-lentokenttää koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

Arviointiohjelmasta 7.11.2018 antamaansa lausuntoon viitaten Päijät-Hämeen maakuntamuseon Kulttuuriympäristöyksikkö/arkeologia toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja itse hankkeeseen ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo

Museonjohtaja

Timo Simanainen

Tutkimuspäällikkö Hannu Takala

Tiedoksi

kirjaamo@museovirasto.fi; toimistopalvelut_tiimi1@lahti.fi;

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo
PL 36,
00521 Helsinki

**ASIA: DESTIA OY:N LAUSUNTO GLES OY:N MÄNTSÄLÄN AERO LENTOKENTTÄÄ KOSKEVASTA
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat-vastualue on pyytänyt Destia Oy:tä antamaan lausunnon Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Destia Oy antaa lausuntona asiaan seuraavasti:

Destia Oy suunnittelee kiviaineksen louhintaa, asfalttijätteen ja kiviaineksen murskausta, asfaltin valmistusta, puhtaan maa-, kiviaineksen ja betonin käsittelyä ja välivarastointia Mäntsälän Hirvihaaran Palokallion noin 12,3 ha:n alueelle (tila Sukula Rno 505-403-3-16). Suunniteltu luvitettu alue sijaitsee Saunasuon metsätien varressa noin 900 m suunnitellun Gles Oy:n Mäntsälän Aero lentokenttäalueen pohjoispuolella. Alueelle kulku on suunniteltu Saunasuon metsätien kautta.

Destia Oy tulee jättämään Palokallion yhteislupahakemuksen maa-aineksen ottoon loppuvuodesta 2019. Yhteislupahakemuksen mukainen toiminta ei ole Palokallion alueella jatkuvaa, vaan ajoittaista. Louhintaa alueella arvioidaan olevan 1-3 kertaa vuodessa enintään 1-2 kk

kerrallaan. Mahdollinen asfaltin valmistus on alueella ajoittaista kuten myös puhtaan maa- ja kiviaineksen käsittely. Kiviainestoimitus ja -myynti on projektikohtaista saatujen urakoiden ja myyntitoimituksien mukaan. Osan aikaa vuodesta alueella ei ole toimintaa lainkaan.

Lähtökohtana ja Destia Oy:n suunnitellun toiminnan edellytyksenä on, että lentokenttähanke ei oleellisesti vaikeuta, hidasta tai estä Palokallion lupien hakua ja myöntämistä, eikä estä alueelle kulkua. Mahdollisen lentokentän ja sen alueelle suunniteltavat toiminnot eivät myöskään jatkossa saa estää tai kohtuuttomasti rajoittaa Destia Oy:n Palokallion tulevaa liiketoimintaa.

YVA-ohjelmassa oli esitetty, että hankealueen läpi kulkee Saunasuon metsätie, jonka liikenne on nykytilassa vähäistä. YVA-selostuksessa metsäautotien liikennetuotoksessa on oletettu aloitetun kiviaineksen ja puutavaran kuljetukset, noin 20 kuormaa päivässä. Liikenneselvityksessä on tarpeellista ottaa huomioon myös Destia Oy:n kiviainestoiminnan aiheuttama yhteisvaikutus liikenteen osalta. Perusedellytys Destia Oy:n toiminnalle siis on, että Saunasuon metsätien liittymää valtatie n:o 25:lle on käytössä ja lentokentän ja sen alueelle suunniteltavat toiminnot eivät saa estää Destia Oy:n Palokallion lupien hakua, saantia ja myöhemmin tieliittymän käyttöä.

LOPUKSI

Destia Oy toivoo, että Gles Oy:n Mäntsälän Aero-lentokenttä-hankkeen yhteysviranomaisen tulee perustellussa päätelmässä ottamaan huomioon Destia Oy:n suunnitteilla olevan toiminnan ja turvamaan alueelle kulun.

Tampereella 12.7.2019

Hanna Haukilahti

Ympäristöpäällikkö

p. +358 40 182 5319

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö- ja luonnonvarat -vastualue

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Päiväys/Datum

11.7.2019

Dnro/Dnr

TRAFICOM/238251/04.04.05.01/2019

Viite/Referens

UUDELY/413/2018

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / Gles Oy:n Mäntsälän Aero -lentokenttä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Gles Oy:n Mäntsälän Aero -lentokenttää koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Kommentteinaamme toteamme seuraavaa:

Gles Oy:n Mäntsälän Aero -lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on käsitelty kattavasti ilmailun osalta vaikutuksia ja toimintoja. Estevaratarkastelussa on selvitetty turvallisuuteen vaikuttavat lentoesteet. Kohteen sijainti Helsinki-Vantaan lentoaseman lähestymisalueella asettaa lentotoiminnalle rajoituksia. Valvotun ilmatilan alaraja on 1300 jalkaa merenpinnasta. Valvotussa ilmatilassa lentäminen tapahtuu johdetusti lennonjohdollisia ohjeita noudattaen, ja se edellyttää ilma-alukselta riittävää varustusta (ilmailuradio, transponderi). Vapaa ilmatila, jossa voidaan toimia ilman yhteyttä lennonjohtoon, jää tämän rajan alapuolelle.

Gles Oy on hakenut Traficomilta ilmailulain edellyttämää rakentamislupaa marraskuussa 2018. Asian käsittely on kesken, koska ilmailulaki edellyttää rakentamisluvan yhtenä ehtona voimassaolevaa ympäristösuojelulain edellyttämää ympäristölupaa.

Hankevaihtoehdoissa olevat lentotoimintaan liittymättömät toiminnot (huoltoasema yms.) eivät muodosta estettä lentotoiminnalle. Tällainen muu toiminta voi kuitenkin tukea lentopaikan elinvoimaisuutta.

Äänitasomallinnus osoittaa suunnitellun alueen lentotoiminnan nousuista ja laskeutumisista aiheutuvan melun asettuvan olemassa olevan tien melualueelle. Muun toiminnan aiheuttamaa melua tulisi käsitellä lentotoiminnasta erillisenä.

Tomi Harju
osastopäällikkö

Soili Seppinen
erityisasiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 12.7.2019. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

15.7.2019

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten lausuntopyyntöönne 20.5.2019 Dnro UUDELY/413/2018

Lausunto Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokentän yva-selostuksesta

Suomen luonnonsuojeluliiton järjestelmässä tämän lausunnon antaa sen Uudenmaan piiri, joka kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa.

Sijoituspaikka

Yvan perusongelma oli, että se oli sijoituspaikan kannalta "jälki-yva". Kentän alue oli jo hakattu laajalle yhtenäiselle metsäalueelle ja maakuntakaavan viheryhteydelle, jonka se lopulta peräti puolittaa (s. 52). Siksi hanke on maakuntakaavan vastainen, vaikka tätä ei myönnetä luvussa 11. Sitä vastoin näitä luontovaikutuksia vähätellään (esimerkiksi s. 54 ja lopputaulukossa niitä ei mainita ollenkaan). Tämä virhe olisi voitu etukäteisessä yvassa tai muussa suunnittelussa ja kokonaisvaltaisessa suunnittelussa välttää.

Linnusto

Yvan ajoitus ei mahdollistanut uusien maastotöiden tekemistä parhaana aikana kuten toukokuussa (kuva 9.2). Esimerkiksi petolintujen pesät lentotoiminnan suuntautumisalueilla selvitettiin paljon paremmin vastaavassa Pyhtään lentopaikan luontoselvityksessä – vaikka se ei ollut edes yvassa. Siitä luontokonsultti antoi lentoliikenteen ohjausta koskevia suosituksia (Tiina Mäkelä: Pyhtään lentopaikka: vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin sekä pohjaveteen. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. 28.5.2017 P32743.) Tässä suhteessa tämän yvan tarkastelualue oli aivan liian suppea (kuva 10.3). Ennen lupavaihetta lintuselvityksetkin tulee täydentää Pyhtään tasolle.

Melu

Lentokentän ympäristövaikutukset riippuvat olennaisesti lentojen määrästä ja laadusta. Yvassa lentomääriä on kuitenkin arvioitu varsin ympäripyöreästi, samoin niiden laatua. Siksi yvassa olisi pitänyt käyttää maksimiarvoja kaikessa suhteessa: määrät, laadut, meluisimmat koneet jne.

Melun arvioinnissa yvaa haittaa, että siinä ei selvästi sanota paljonko isompia koneita on otettu arvionnissa huomioon. Yksi kone voi vastata montaa kymmentä pientä konetta. Yksi iso helikopteri voi vasta häiriöltään jopa sataa pienkonetta. Yvassa ei ole riittävästi arvioitu esimerkiksi voiko bussijetitejä tai kaksimoottorisia pienkoneita laskeutua kentälle ja miten ne vaikuttavat meluun. (Huomattakoon, että kun lentokentälle ei tule edes lennonjohtoa, jopa toiminnanharjoittajan on vaikea seurata ja rajoittaa kuka kenttää käyttää.)

Vastaavan Malmin lentokentän lennot ovat ulottuneet tässä esitettyä vaikutusaluetta paljon kauemmaksi muun muassa Sipoonkorpeen ja Viikki-Vanhankaupunginlahdelle. Tämä "pörräily" on aiheuttanut esimerkiksi luonnon virkistyskäyttöä häiritsevää melua. Vaikka tämä melu on arvioitu yvassa vähäiseksi – koska jää lähinnä terveydellisesti säädettyjen raja-arvojen alle – se on niin häiritsevää, että sitä pitää käsitellä ainakin kaavoituksessa. MRL:n kannalta myös ihmisten elinolot ja viihtyvyys ovat relevantteja asioita YSL:n raja-arvojen allakin. Siksi ne olisi pitänyt arvioida yvassa, mitä ei nyt tehty.

Hankkeen toteutettavuus

Perustellussa päätelmässä tulee kertoa voiko lentotoimintaa rajoittaa esimerkiksi ilmailulain ja ympäristöluvan ehtoilla. Jos lentoliikennettä ei voi näillä laeilla rajoittaa, sekin tulee selostuksessa kertoa, jotta sen voisi edes kaavoittaja ottaa huomioon.

Yhteenveto

Yva on monessa suhteessa riittämätön.

Piiri pitää tätä lentokenttähanketta maakuntakaavan vastaisena, koska se tehdään viheryhteydelle ja laajalle yhtenäiselle metsäalueelle. On välttämätöntä, että hankkeen toteutettavuus pohditaan myös kaavallisesti. Näin tulisivat esiin hankkeen yvassa ohitetut haitat esimerkiksi lentotoiminnan alueen petolintuihin (pesät, törmäysvaara) ja ihmisten viihtyvyyteen ("pörräily", joka alittaa YSL:n raja-arvot). Näiltä osin selvityksiä tulee täydentää. Sama koskee lentoliikenteen laatua ja koneiden kokoa.

Lisätietoja

- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Tapani Veistola
erityisasiantuntija

3.9.2019

Uudenmaan Ely-keskus
Kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: Uudenmaan Ely-keskuksen lausuntopyyntö Metsähallitukselle

Metsähallituksen luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen lausunto Mäntsälä Aero - lentokentän rakentamisen vaikutuksista Mustametsän (FI0100060) sekä Kotojärvi-Isosuo (FI0100058), Järvisuo-Ridasjärvi (FI0100052), Kivilamminsuo-Pitkästenjärvet ja Keravanjokikanjonin lehto -nimisten Natura-alueiden luontoarvoihin

Hankkeen taustatiedot

Mäntsälä Aero - yleisilmailun lentokentän rakentamisen ja käytön aikaisia vaikutuksia läheisten Natura-alueiden luontoarvoihin on arvioitu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä. Hankkeessa on arvioitu 4 eri lentokenttävaihtoehtoa sekä 0-vaihtoehtoa (pelloksi muuttaminen), jolloin kenttää ei rakenneta. Kentälle ei tule matkustus- tai rahtiliikennettä vaan se on suunniteltu yleisilmailua varten. Eri vaihtoehtoissa vuotuisten lento-operaatioiden määrä (VE 1 60 000, VE 2 40 000, VE 3 5000 ja VE 4 2200) vaihtelee suuresti johtuen nousua, laskeutumista ja läpilentoa harjoitettavan koulutustoiminnan määrästä. Lentokentän käyttöön kuuluvina muina palveluina ja maankäyttömuotoina ovat huoltoasema, kahvila, harrastustilat, tapahtumakenttä, rekkaparkki ja kiihdytysrata. Suunniteltu lentokenttä sijaitsee Mäntsälässä valtatie 25 vieressä. 23.4.2019 päivätyn arvioinnin ovat laatineet Jaakko Kullberg ja Lauri Erävuori Sitowise Oy:stä.

Luonnonsuojelulain mukaan viranomaisen on pyydettävä lausunto Natura-arvioinnista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Valtion omistuksessa ja Metsähallituksen Luontopalvelujen eli julkisten hallintotehtävien hallinnassa on Mustametsän (FI0100060) sekä Kotojärvi-Isosuo (FI0100058), Järvisuo-Ridasjärvi (FI0100052), Kivilamminsuo-Pitkästenjärvet (FI0100059) ja Keravanjokikanjonin lehto (FI0100045) alueita. Metsähallitukselta on pyydetty YVA-selostuksen lausuntopyynnön yhteydessä Natura-arvioinnin lausuntoa.

Metsähallitus maanhaltijana ja luonnonsuojelualueiden hoitajana toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hankealue rajoittuu länsiosastaan Mustametsän Natura-alueeseen, jota halkoo valtatie 25. Hankealue on hakattu ja metsäiset yhteydet etelä-pohjoissuunnassa ovat tältä osin jo katkenneet, mutta metsälajistolla on edelleen mahdollisuus liikkua pohjoiseen lentokenttäalueen länsipuolitse. Hanke ei vaikuta täten Mustametsän Natura-alueen eheyteen.

Mustametsän Natura-alueen osalta vaikutusmuodot on tunnistettu ja kohdennettu oikein suojeluperusteena oleviin lajeihin (luontodirektiivin liite II laji korukeräpallokas) ja luontotyyppisiin (luontodirektiivin liite I luontotyyppit borealiset luonnonmetsät ja puustoiset suot) vaikutukset. Arvioinnissa ei SPA-alueiden osalta ole tehty linnuston osalta lajikohtaista tarkastelua eikä arviointi ole siltä osin täysin asianmukainen. Metsähallitus kuitenkin katsoo,

3.9.2019

että vaikutusten selvitys on tehty riittävällä tavalla, jotta arvioinnin pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä vaikutusten merkittävydestä.

Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätös, jonka mukaan Mustametsän Natura-alueella esiintyvälle luontodirektiivin liitteen II lajille korukeräpallokkaalle ei aiheudu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia hankkeesta on oikea ja perusteltu.

Luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten osalta Metsähallitus katsoo, että merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei esiinny. Tämä edellyttäen, että pohjoisosaan rajoittuvalle alueelle jätetään Mustametsän Natura-alueeseen rajautuen riittävän leveä metsitetty vyöhyke ja valuma-alueeseen kohdistuvia muutoksia ja pintavesien vaikutuksia luontotyyppeihin, erityisesti boreaaliin soihin arvioidaan ja tarkastellaan lupavaiheessa tarkemmin.

Muiden, hankealueen lähellä (etäisyydet 1,3 km - 8,1 km päässä) olevien Natura-alueiden luontotyyppien osalta on todettu, ettei lentokentästä olisi haittaa valuma-alueiden tai välittömien vaikutusten kautta niiden luontotyypeille. Metsähallitus pitää tätä edellä mainittua johtopäätöstä oikeana.

Hankkeessa on arvoitu linnustovaikutuksia kahdelle lähellä olevalle Natura-alueelle (Mäntsälän Kotosuo-Isosuo, etäisyys hankealueesta 4,4 km ja Hyvinkään Järvisuo-Ridasjärvi, etäisyys hankealueesta 7,4 km), joilla linnusto on suojeluperusteena (SPA-alue). Lajikohtaista arviointia ei ole tehty. Natura-alueet ovat jo nyt monien mahdollisten lentoreittien alueella ja arvioinnin mukaan lintujen voidaan katsoa tottuneen säännöllisiin ohilentoihin matkalentokorkeudella näillä Natura-alueilla. Sääkseä lukuun ottamatta molempien Natura-alueiden lintulajisto on pääosin matalalla liikkuvaa lajistoa, joka ei muuttoaikaa lukuun ottamatta normaalisti lennä pienlentokoneiden lentokorkeudella. Kansainvälisten tutkimusten mukaan pesimälinnusto tottuu yleensä säännölliseen lentotoimintaan ja linnut kokevat ilmeisesti lentokoneen sijasta sen tuottaman äänen uhkana. Arvioinnin johtopäätöksen mukaan lentotoiminta ei aiheuta haittaa Kotojärvi-Isosuo ja Järvisuo-Ridasjärvi Natura-alueiden suojelun perusteena oleviin lintulajeihin ja niiden esiintymiseen. Metsähallitus katsoo, että arvioinnin perusteella voidaan johtopäätöksiä kuitenkin pitää linnuston osalta oikeanlaisina eikä merkittäviä haitallisia vaikutuksia aiheudu.

Mikael Nordström, Aluepäällikkö
Metsähallitus, Rannikon Luontopalvelut

Tiedoksi Uudenmaan ELY-keskus

